

# ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ

ΥΠΟ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΔΑΠΑΝΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ.

---

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. ΕΤΟΣ Α'. 1862. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. ΤΕΥΧΟΣ Δ'. ΑΠΡΙΛΙΟΥ.

---

τιμή έναυσια τῆς ἐφημερίδος ἐκ δώδεκα  
τευχῶν προκαταβλητέα δραχμαὶ 20.  
τοῖς ἑταίροις δὲ τῆς ἀρχαιολ. ἐταιρίας 12.  
μοναδικὰ τεύχη δὲν ἐκποιῶνται.



πᾶσα σχέσις ἀφορῶσα τὴν ἀρχαιολογικὴν ἐ-  
φημερίδα, εἴτε προφορικῆ εἴτε ἐγγραφος, γίνε-  
ται διὰ τοῦ ἐκδότου Ἀθ. Σ. Ρουσσόπουλου  
τακτικοῦ καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστημίου.

*καὶ τῷδε κέρδει κέρδος ἄλλο τίχεται.*

**ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,**

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ.

ἐξεδόθη τῇ 4 Μαΐου

1862.







# ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ

ΥΠΟ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΔΑΠΑΝΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. ΕΤΟΣ Α'. 1862.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

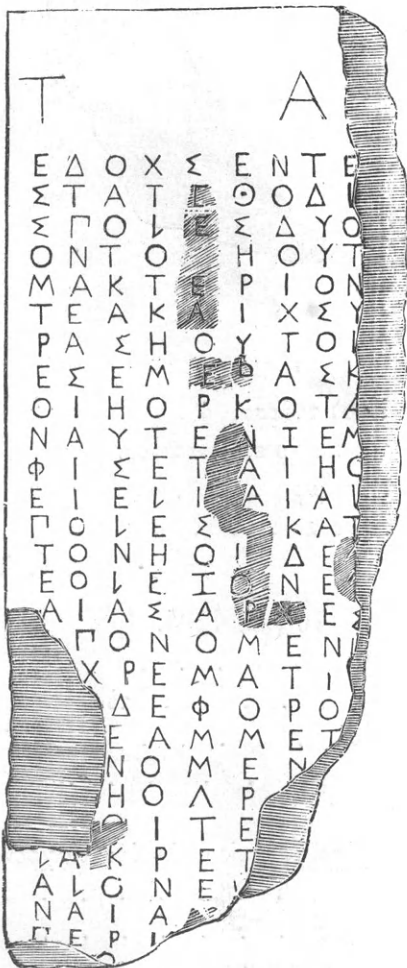
ΤΕΥΧΟΣ Δ'.

ΑΠΡΙΛΙΟΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ.—ἐπιγραφὴ ἑλληνικαὶ Πιττάκη· Κουμανούδη καὶ τοῦ ἐκδότου.—Τὸ ἐν Ἐρεχθεῖω εὐρεθὲν πλοῖον ὑπὸ Πιττάκη—ἀνδρῶν τάφων ὑπὸ Περβάνου—ἀνασκαφαὶ θεάτρου καὶ ποικίλα ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

## Α' ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ

ἀρ. 68.



68 (καὶ 4202.

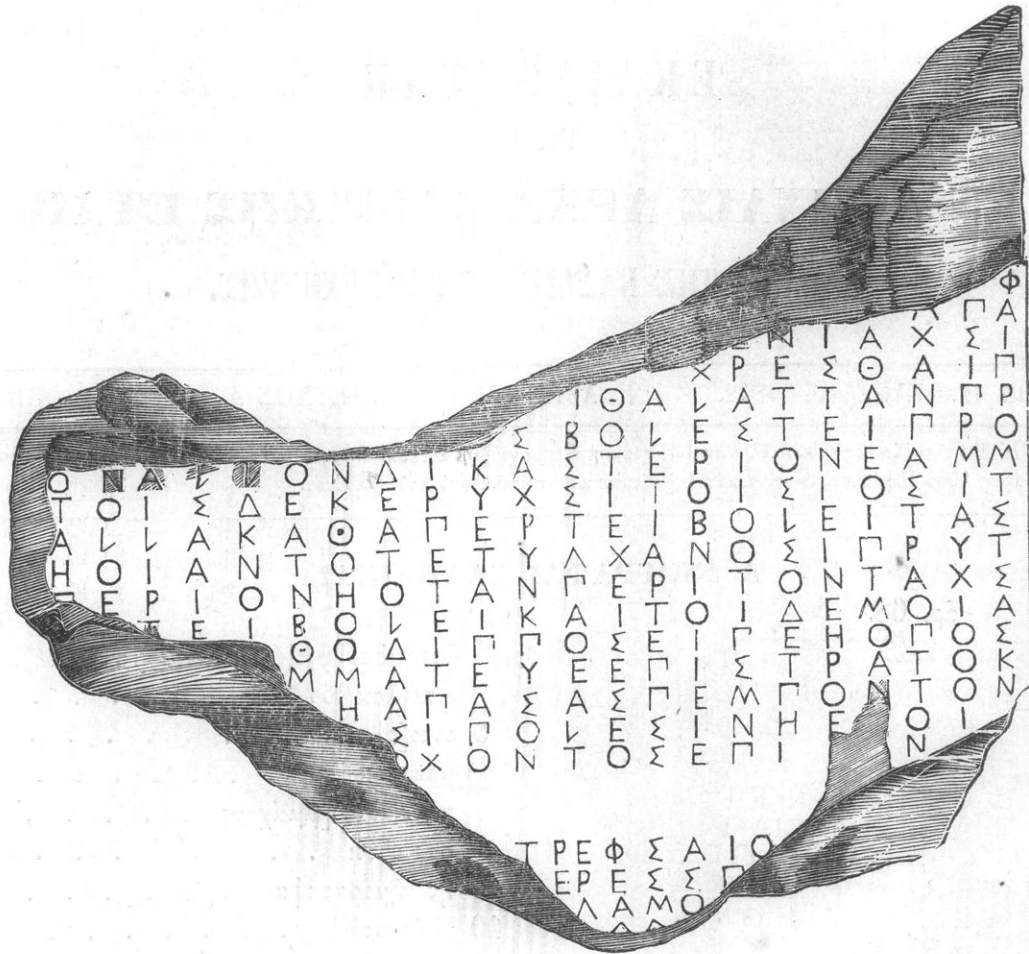
Τὰδ[δε οἱ ταμίαι ἀνέγραψαν.

Ἔδοχε [τε[ῖ Βυλεῖ καὶ τῷ δήμῳ ..... ἐγραμμάτευσ.....

ἐπεστάται [θ|ρ|ύ|δι]ππος . . . . εἶπεν . . . . τὰ  
 5 οντο[ς| οὔ]τοι . . . . . ἄρχ  
 μακτηριῶ[ν]ος . . . . . τὸν γραμμα  
 τέα καὶ ξυ[μμάχους] . . . . . ἐτέ  
 ρας οὔτοι . . . . . τ  
 ἧς ἡμέρας κ[α] . . . . .  
 10 οἱ ἐρχοτα[ι] . . . . . τῆ  
 ν αὐτὴν ζημ[ίαν] εἶναι . . . . . τ  
 εἰ Ἡλιαία . . . . . ταῖς  
 πόλῃσι κατ[ὰ] τὰ πάτρια . . . . .  
 15 τὴν δ[ε] [ι] δὲ . . . . . ἐπὶ τῆς τελευτ  
 ῆθληζον ε[ . . . . .  
 αίας ἀ[ρχῆς] . . . . .  
 . πόνου[μ] ἐν εἰ . . . . .  
 χρηματί[σαι] γνώμην δὲ . . . . . τὸν  
 20 δὲ φόρον (δοῦναι . . . . .  
 ἑἴμ με[τὰ] . . . . .  
 γ[νώ] μ[η]ν δὲ ξυμβάλλεσθαι . . . . .  
 ὁ γραμματεὺς . . . . .  
 οἱ τε . . . . . κω  
 25 λακρέτ[αι] . . . . . ἀντιπ  
 ἄλων ἐ[κ] παναθηναίων τῶν μεγάλων ἐς παναθη  
 ναία (τὰ μικρὰ . . . . . υ  
 περὶ ὧν . . . . .  
 29 ο . . . . .

Κ. Σ. Π.

άρ. 69.



69 (και 4203.

. . . . . τόν  
 δρον . . . . .  
 . . . . . ά)πά  
 σας . . . . . ενι άξι  
 ως . . . . . χρε[ι]σθαι π  
 . . . . . κατά γην και κατά] θάλατταν πρ  
 . . . . . τῆ]ς Βο[υ]λῆς τει πρ  
 . . . . . τ]ῶν άλλων δικαστερίων έαμ μ  
 . . . . . τοῖς δε κέρυξι τοῖς ιδῶ]σι τ.  
 . . . . . και τ']άλλα καθάπερ τει Βο[υ]λει τας  
 θυσίας . . . . . οῖαν τότε τυγχάνο[υ]σι πρυτα  
 νείας . . . . . περι ὧν θταν περι τῶν ταξ  
 ιαρχῶν . . . . . έδοξε| τει Βο[υ]λει και τω Δῆμῳ Δ  
 . . . . . έγγραμμάτευεν) Θε[ό]διππος ειπεν θπως  
 . . . . . θς) έγγρα)μμάτευε επί Στρατο  
 κλέους Ἄρχοντος . . . . . ] πόλεις άπάσας πεμπόντων  
 . . . . . και ταῖ]σι πόλεσιν ηπόλ[ις  
 . . . . . Ἄρχοντος επί[τέ[ι]ν[ι]κη

. . . . . έπισ) τρέφσαι δ . . . .  
 . . . . . τας τρι]ήρ ει[ι]ς σπ|ου.  
 . . . . . γάμφ . . . .  
 . . . . . αα . . . .

Κ. Σ. Π.

70 (και 4204.

. . . . . α . . . . .  
 . . . . . αχ . . . . . τόν  
 δέ . . . . . Δέμον . . . . .  
 . . . . . τ]όν μετ|α . . . . .  
 . . . . . γ]εραια  
 . . . . . ξυμμ]αχο[υ]σι εις ( τόν άπαντα χρονον  
 . . . . . ος τόν . . . . .  
 . . . . . κλημη . . . . .  
 . . . . . γο)υ)κος μ(η . . . . .  
 . . . . . ταυ]τα κα[τ]α τόν νόμον  
 . . . . . ἡσι έ[ι]ς ιπ[π]έας  
 . . . . . τ]άχσεων κα[τ]α







... .. ιεαν  
 ... .. ἐπὶ τὴν  
 ... .. α ες  
 ... .. α ἐπι  
 ... .. ι ἀπ

Κ. Σ. Π.

72

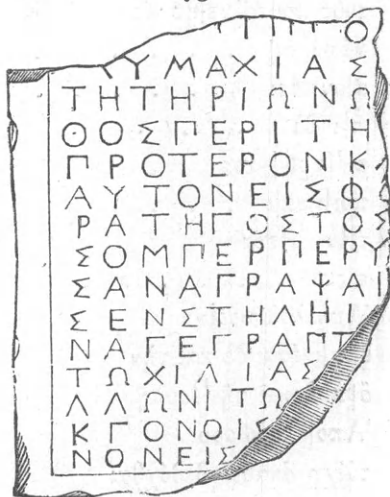


72 (καὶ 4206.

... .. Ἄρχοντος  
 ... .. ἐπὶ ὑστάνευς  
 ... .. ἕκτω καὶ  
 ... .. υ οδε ε  
 ... .. ὅπως (κοινὰ) ὑπάρχουσιν  
 ... .. τοῦ(ς) ἀγωγέας τοῦ Δήμου  
 ... .. τὸν ἢ δὲ (Βουλῆ) αἰ Βουλευούσα  
 ... .. να φῆσα  
 ... .. ἕκαστα  
 ... .. τυγχάνει  
 ... .. ἰση

Κ. Σ. Π.

73



73 (καὶ 4207.

... .. ο  
 ... .. να ὑμαχίαν

τητηρίων ὡ[ν] ἀγα  
 θός (περὶ τῆ|ν Βουλῆν καὶ τὸν Δῆμον καὶ  
 πρότερον κα|ὶ μετὰ τὸ . . . . .  
 αὐτὸν εἰσφοράς εἰσφέρειν . . . . . τοὺς στ  
 ρατηγο]υ|ς ἐπὶ Στράτωνος ἄρχοντος . . . . .  
 ἀναγράφαι) δὲ τότε τὸ ψήφισμα τὸν γραμματέα τῆς Βουλῆ  
 σ ἐν στήλῃ λιθίνῃ καὶ στήσαι ἐν Ἀκροπόλει  
 ν ἀχειραπτ . . . . . ἕκασ  
 τω χιλίας) δραχμάς. . . . . Ἄπο  
 λλωνιτῶ(ν . . . . . αὐτοῦ καὶ ἐ  
 χρόνοις τοῖς (ἐξ αὐτοῦ  
 νον εἰς) τὸν ἅπαντα χρόνον

Κ. Σ. Π.



74

75



74 (καὶ 4208.

Π Δ Δ  
 ἀπεργ(ασμένα  
 ΓΗ Η Η ΓΔ Δ (Δ Δ  
 καταβλ(ηθέντα χρήματα  
 † † †  
 Η Η Η  
 χρυσίον  
 χρήμ(ατα καταβληθέντα

Κ. Σ. Π.

Αἱ ἑπτὰ αὐταὶ ἐπιγραφαὶ εἰσι γεγραμμέναι ἐπὶ τμημάτων τριῶν στηλῶν λίθου πεντελησίου· εὐρέθησαν τὰ θραύσματα ταῦτα τὸ 1862 μαρτ. 17 ἐντετειχισμένα εἰς τὸ ἅγιον βῆμα τοῦ ναοῦ τῆς θεοτόκου, (εἰς δὲ μετεποίησαν κατὰ τὸν ἕκτον αἰῶνα τὸν Παρθενῶνα) ὅτε ὁ φίλος ἡμῶν Κ. Βέτιτσερ ἤνοιξε τὴν ἀρχαίαν εἴσοδον τοῦ Παρθενῶνος· ἡ ἐντείχισις τῶν θραυσμάτων τούτων δεικνύει, ὅτι ἀπὸ τὸν ἕκτον ἤδη αἰῶνα μετὰ Χριστόν, τὰ μνημεῖα τῆς ἀρχαιότητος κατεφρονοῦντο καὶ ἐπιγραφαὶ τῶν καλῶν χρόνων τῆς Ἑλλάδος ὡς λίθοι ἀπλοὶ ἐλόγιζοντο. Τὰ πέντε πρῶτα τεμάχια τῶν ἐπιγραφῶν σημειωμένα ὑπ' ἀριθ. 68, 69, 70, 71, 72 εἰσὶν ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος, ἀλλὰ τὰ θραύσματα ταῦτα δὲν ἐφαρμόζονται, διότι τὰ μεταξὺ αὐτῶν μέρη λείπουσιν. Τὰ ὑπ' ἀριθ. 68 καὶ 72 μάλιστα εἶναι ἀρχὴ τοῦ ψηφίσματος ἀττικοῖς γράμμασι καὶ αὐτὰ γεγραμμένα, ὥσπερ εἰσὶ καὶ τὰ προειρημένα τρία· τὸ 6 εἶναι καὶ αὐτὸ ἕτερον μέρος ψηφίσματος, ἀλλὰ μεταγενέστερον τῶν προτέρων πέντε θραυσμάτων. Ἡ κεφαλὴ τοῦ ψηφίσματος ὑπ' ἀρ. 68 72 ἀρχεται μεγαλειτέροις γράμμασιν τῶν λοιπῶν τῆς ἐπιγραφῆς, ὡς φαίνεται τοῦτο ἐκ τῶν διασωθέντων τῆς κεφαλίδος γραμμάτων. Ἡ ἐβδόμη ἐπιγραφή ἀποτελεῖ μέρος ἀναγραφῆς δαπανῶν ληφθεισῶν ἴσως ἐκ τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίας κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, περὶ ἧς τὸ ψήφισμα τὸ ἐπὶ Στρατοκλέους ἀρχοντος. Ἄπασαι αἱ ἐπιγραφαὶ αὐταὶ εἰσι βραδῶτα ἐγκεχαραγμένα· ἡ ὑπ' ἀριθ. 68 σῶζει τὴν ἀριστερὰν αὐτῆς γωνίαν, ἡ δὲ ὑπ' ἀριθ. 69 τὴν δεξιάν· ἡ πρώτη ἀρχεται διὰ τῆς κεφαλίδος τὰδε, ἣν ἔχει γεγραμμένην μεγαλειτέροις γράμμασιν, τῶν τῆς λοιπῆς ἐπιγραφῆς, ὁ τρόπος οὗτος εὐρηται καὶ εἰς ἐπιγραφὰς ἑτέρας τῆς Ἀρχ. ἐφημερίδος. Ἐκ τῆς 14 γραμμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 69 ἐπιγραφῆς ἐξάγεται, ὅτι τὸ ψήφισμα τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ Στρατοκλέους ἀρχοντος· ὅς ἤρξε τὸ 4 ἔτος τῆς 88 ὀλυμπιάδος· καὶ τὸ ψήφισμα τοῦτο ἀνάγεται εἰς τὰ περὶ φόρων ψηφίσματα, ὡς ἐξάγεται καὶ ἐκ τῶν χωρίων ἐκείνων εἰς ἃ ἀναφέρεται ἡ λέξις φόρος. Ὁ εἰς τὴν

83 γραμμῆν τῆς ὑπ' ἀριθ. 68 ἐπιγραφῆς σημειούμενος Θουδίππος εἶναι ἴσως πρόγονος Θουδίππου τοῦ Ἀραφηνίου πατρὸς Κλέωνος ταμίου τῆς Θεοῦ, ὅς ἀναφέρεται εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 3375 ἐπιγραφὴν τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἐφημερίδος

Κ. Σ. Π.

75 (καὶ 4209.

Ἐπιστά(ται τῶν ἱερῶν χρημάτων  
 τὰδε ἐ)νέγραψαν . . . . . ταλάντων μ  
 υρίων· /καὶ . . . . .  
 ■ ■ ■  
 ■ ■ ■  
 ■ Δ Δ . . . . .  
 χρυσί(ον . . . . .  
 ητο(υ) Η Η  
 καλλα . . . . . ἀνέ  
 θηκε . . . . .  
 Ἄνα(θημάτων των ἐν τῷ . . . . .

Κ. Σ. Π.

Γέγραπται ἐπὶ τμήματος στήλης λίθου Πεντελησίου· εὐρέθη τῇ 27 μαρτίου 1862 εἰς τὸ ἅγιον βῆμα τοῦ ναοῦ τῆς θεοτόκου ἐν Παρθενῶνι, ἔνθα εὐρέθησαν καὶ αἱ ἀνωτέρω ἑπτὰ ἐπιγραφαὶ· τὸ ἄνω μέρος καὶ ἀριστερὸν τῆς στήλης σώζει τὴν γωνίαν αὐτῆς, τὰ λοιπὰ μέρη εἰσὶν ἠκρωτηριασμένα· τὸ τμήμα τοῦτο εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 74 ἐπιγραφῆς, δὲν ἐφαρμόζεται δὲ ἀκριβῶς μὲ τὰ τούτου, διότι λείπουσιν τὰ μεταξὺ αὐτῶν μέρη. οἱ ἀριθμοὶ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴν εἰσι μεγαλειτέροι τῶν λοιπῶν γραμμάτων τῆς ἐπιγραφῆς, ὥσπερ καὶ εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 74 ἐπιγραφὴν· ἔστι καὶ αὕτη ἀναγραφὴ τῶν ἐπιστατῶν τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Θεοῦ ὥσπερ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 74.

Κ. Σ. Π.







ἀρ. 76 ὄρος χωρίου καὶ ο[ι]-  
κίας προικὸς ἀπο-  
τίμημα Τιμοδίκει[ι]  
Φιλίππου Ἀναγορ[ασίου]  
5 θυγατρὶ XXXX Π

Ἐπὶ πλακὸς λίθου Ὑμηττείου, ὕψους 0,31, πλά-  
τους 0,24, πάχους 0,05, εὐρεθείσης ἐν τινὶ ἀγρῷ τοῦ  
Θριασίου πεδίου παρὰ τὴν ἱεράν τῆς Ἐλευσίνος ὁδὸν βο-  
ρειοανατολικῶς τοῦ κόλπου. Ἐδωρήθη δὲ ὁ λίθος ὑπὸ  
Ἰω. Λέκκα διὰ τοῦ ἱατροῦ Κ. Π. Δηλιγιάννη εἰς τὸ  
Μουσεῖον τῆς ἀρχαιολογικῆς ἡμῶν ἐταιρίας, τὸ ἐν τῷ  
Πανεπιστημίῳ. Γραμμαὶ τινες ἐξίτηλοι μεταξὺ τῶν  
γραμμάτων τῶν σαφῶν φαινόμενα ἐπὶ τοῦ λίθου τού-  
του μὲ κάμνουν νὰ πιστεύσω, ὅτι εἶχεν ὁ λίθος ἄλ-  
λην πρότερον ἐπιγραφὴν, ὁμοίας ἴσως ἐννοίας. Ἀπέ-  
δωκα δὲ ἐν τῷ ξυλογραφήματι, ὅσον ἦτο δυνατόν, καὶ  
ταῦτα τὰ προτέρων γραμμάτων λείψανα.

Ἄντι δὲ σχολίων παραπέμπω περὶ τῶν τοιούτων  
ἔρων εἰς Ἀρποκρατίωνα ἐν λ. ἀποτίμημα, καὶ εἰς τὴν  
πολιτικὴν οἰκονομίαν τοῦ Boeckh, τόμ. α. σελ. 180 τῆς  
β'. ἐκδ. καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα τῶν Ἑλληνικῶν ἐπιγραφῶν  
τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως, τόμ. α, σελ. 484—5. Ἐγραφε δὲ  
καὶ ἰδιαιτέραν πραγματείαν περὶ τῶν μνημείων τοῦ εἴ-  
δους τούτου ὁ Κ. Fr. Hermann, τὴν de terminis eo-  
rumque religione, Gottingae, 1846, εἰς 4ον. Ση-  
μειοῦμεν δὲ ἅπασι διὰ παντός, ὅτι ὅσα ὀνόματα κύρια  
τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων ἐπιγραφῶν δὲν εὐρίσκομεν  
ἐν τῷ τοῦ Pape λεξικῷ τῶν κυρίων ὀνομάτων τῆς Ἑλ-  
ληνικῆς (ἐκδ. β'), θὰ τὰ ἐκτυπώσωμεν ἀραιοῖς γράμ-  
μασι, ὡς ἐδῶ τὸ Τιμοδίκει[ι] φαίνεται.

ἀρ. 77 ὄρος χωρίων . . .  
ρει καὶ οἰκίας καὶ κ . . .  
τῶν Ξενοκλέους, τω . . .  
μένων ἐμ. Φυλινχεῖαι καὶ τῶν  
5 ἐπικυρβίων ἐνεχύρων ὑποκει-  
μένων, συνεπιχωρούσης τῆς  
γυναικὸς Ἐρατοκράτης καὶ τοῦ  
κυρίου Βρουκίωνος τω . . . ερανι  
καὶ Ἀρισταγόραι τῷ ἀρχεράνωι  
10 καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἐχε . . . . .  
πρὸς τὴν ἐγγύαν, ἣν ἐγ(ράφα?)-  
το Ξενοκλῆν τοῦ ἐράνο(υ, ὃν  
συνέλεξεν Ἀρισταγόρα(ς  
κα)τὰ τὸν νόμον τῶν ἐ(ρα-  
15 νισ)τῶν.

Ἐπὶ πλακὸς λίθου κοινοῦ, ὕψους 0,27, πλάτους 0,23,  
πάχους 0,05, εὐρεθείσης ἐν Ἀμοργῷ καὶ δωρηθείσης  
πρὸ ἑνὸς καὶ ἐπέκεινα ἔτους εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Ἐται-  
ρίας ὑπὸ Ν. Βαρβαρήγου, πρώην βουλευτοῦ Θήρας.  
Ἡ ἐπιγραφὴ ὅτι περιεργοτάτη, πᾶς τις βλέπει ἴσως  
δὲ εἶναι καὶ μακροτάτη πασῶν τῶν μέχρι τοῦδε τοῦ τοι-  
ούτου εἶδους ἐγνωσμένων. Παρέχει δὲ εἰς ἐμὲ ἱκανὰ  
τὰ ἄπορα, ὅθεν οὐδ' ἐτόλμησα συμπλήρωσιν πάντων  
αὐτῆς τῶν χασμάτων. Ἐν τῶν ἀπόρων ἄς εἴπω πῶς  
ὁ ἐν στίχῳ 8φ Βρουκίων λέγεται κύριος (ἐν νομικῇ  
σημασίᾳ) τῆς Ἐρατοκράτης, ἥτις δὲ ἔχει ἄνδρα  
τὸν τοῦ 3φ στίχῳ Ξενοκλῆν; Τὸ τοῦ 4φ στ. Φυλινχεῖαι  
πιθανῶς εἶναι τοποθεσίας ὄνομα· τὸ τοῦ 5φ στ. ἐπικυρ-  
βίων, ἂν καλῶς ἔκαμα γράφας αὐτὸ ἐπίθετον, δὲν εὐ-  
ρίσκεται ἐν τοῖς λεξικοῖς, ὡς οὐδὲ τὸ τοῦ 9φ στ. ἀρχε-  
ράνωι, ὅπερ πάντως θὰ εἶναι συνώνυμον τοῦ ἀρχε-  
ραμιστῆς, τοῦ μόλις ἐκ γλωσσάρων παλαιῶν γνωριζο-  
μένου (ἴδε Ἐνρ. Στερ. θησ. τῆς Ἑλ. γλ. σελ. 2304, 13,  
τῆς Ἀγγλ. ἐκδ.) καὶ τοῦ ἀρχιεραμιστῆς τοῦ ἐν C.  
I. Gr. ἀρ. 126. — Ἐν στίχῳ δὲ 8φ μετὰ τὸ τω δὲν εἴ-  
μαι βέβαιος, ἂν ἐν (τὸ ἰῶτα τῆς δοτικῆς) ἡ δύω γράμ-  
ματα ἐφθάρησαν ἐπὶ τοῦ λίθου, καὶ ἂν ἐν τῷ τέλει τοῦ  
στίχου δὲν ἔλειψαν, ἀποκοπέντος ἴσως ἐκεῖ τοῦ λίθου,  
τινὰ ἔτι γράμματα, τυχόν τὰ: στήι. Παραθέτω δ' ἐν-  
ταῦθα ἄλλην τινὰ ἐπιγραφὴν, ὁμοίαν κατὰ τι μὲ τὴν πα-  
ροῦσαν, εὐρῶν αὐτὴν ἀναφερομένην ὑπὸ Keil ἐν Inscr.  
Boeot. p. 96, ὡς ἐκδεδομένην ὑπὸ Hoffmann ἐν τῷ  
συγγράμματι die alten Geogr. u. die alte Geogr. II.  
p. 36, ἐξ ἀντιγράφου τοῦ Γ. Φίνλαῦ.

«ὄρος χωρίου πεπραμένον ἐραμισταῖς τοῖς [μετὰ  
Καλλιτέλης ΗΗ|ΗΗΔΔ.» Ὁ δὲ νόμος ἐραμιστῶν, ὁ ἐξ  
Ἀττικῶν λίθου C. I. Gr. ἀρ. 126 τυπωθεῖς, καὶ κολοβὸς  
πολὸν εἶναι καὶ κατὰ τὸ διασωζόμενον αὐτοῦ μέρος δὲν  
φαίνεται κανονίζων τὰ περὶ δανείων ἐκ ταμείων ἐραμι-  
στῶν καὶ τὰ περὶ ἐνεχύρων καὶ ἐγγυῶν, καὶ οὐδὲν λοιπὸν  
συντελεῖ εἰς κατάληψιν τῆς ἡμετέρας ἐπιγραφῆς, εἶναι δὲ  
ἐπὶ πᾶσι καὶ πολὺ νεώτερος τοῖς χρόνοις, τοῦ β μ. Χ.  
αἰῶνος.

ἀρ. 78 ὄρος  
μνήμα-  
τος Φι-  
λοκρά-  
5 τος.

Ἐπὶ στήλης λίθου Πεντεληαίου, εὐρεθείσης πέρυσιν  
ἐνταῦθα ἐν ὁδῷ σταδίου, ἀντικρὺ τῶν βασιλικῶν ἵππο-



στασίων κατά την ανασκαφήν τῶν θεμελίων τῆς οἰκίας τοῦ Θωμαῆ ἀρχιτέκτονος μετὰ καὶ ἄλλων τριῶν ἐπιτυμβίων κιονίσκων σχήματος τοῦ κοινοτάτου. Πάντες οἱ τέσσαρες λίθοι εἶναι ἰδρυμένοι νῦν ἐν τῇ αὐτῇ τῆς βηθείσης οἰκίας. Τοῦ παρόντος λίθου ὕψος, ὅσον ὑπὲρ γῆς φαίνεται, ἐμέτρησα 0,19, πλάτος 0,15, πάχος 0,14. Ἄξιον παρατηρήσεως εἶναι, ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ θέσει εὐρέθησαν τῷ 1858, ὅτε ἐχαμήλωναν οἱ ὁδοποιοὶ τὸ ἔδαφος, οὐκ ὀλίγοι ὄροι, οἵτινες ἐξεδόθησαν ὑπὸ Κ. Σ. Π. ἐν τῇ Ἀρχ. ἐφημερίδι ὑπ' ἀρ. 3269, 3270 καὶ 3317—3324, καὶ λέγουσιν οἱ μὲν πέντε ἀπλῶς ὄρος, οἱ τρεῖς ὄρος κ, εἰς ὄρος σήματος, ὁ δέκατος δὲ, ὁ περιεργότατος, λέγει κοινὸς ὄρος ἐτέθη, καὶ ἔπειτα ἔχει τὸν ἀρχοντα ἐφ' οὗ ἐτέθη ὁ ὄρος καὶ τοὺς μάρτυρας, ἐπὶ παρῶν τῶν ὁποίων ἐγένετο τοῦτο· τὸ μέρος δὲ τῆς γῆς τὸ δριζύμενον δὲν ἀναγινώσκειται πλέον ὀλοκλήρως. Οὐ μακρὰν δ' ἐκεῖθεν ἐν τοῖς θεμελίοις τῆς τοῦ Π. Γιαννοπούλου οἰκίας (τῆς ἐν τῇ γωνίᾳ τῶν ὁδῶν σταδίου καὶ Μουσῶν) εὐρέθη καὶ ὁ λίθος ἐκεῖνος ὁ λέγων ὄρος Μουσῶν κήπου, ὃν ποτε ἐγὼ ἐξέδωκα ἐν τῷ ἀφ καὶ μόνῳ φυλλαδίῳ ἐπιγραφῶν Ἑλληνικῶν, τῶν δαπάνη τῆς Ἀρχαιολογ. ἐταιρίας ἐκδοθεισῶν τῷ 1860. Αὐτόθι εὐρέθησαν τότε καὶ οὐκ ὀλίγα ἡμίεργα γλυπτικῆς τέχνης τεμάχια, (ἃν ἔχει ἐν τῷ τῆς ἐταιρίας Μουσῶν, σύμπλεγμα Ἀφροδίτης καὶ Ἑρώτων) καὶ πιθανότης εἶναι, ὅτι καὶ ταῦτα καὶ οἱ ὄροι ἐλαξέυθησαν τὸ πάλαι ἐκεῖ που ἐν τινι λιθοξόου ἐργαστηρίῳ, καὶ κατέμειναν αὐτόθι, καὶ νῦν ἀνευρίσκονται, τοῦτο μᾶλλον, παρὰ ὅτι ἐξ ἄλλων τόπων ἐκεῖσε συνεσωρεύθησαν οἱ πολλοὶ ὄροι δι' ἀγνωστόν τινα ἡμῖν λόγον, ἢ καὶ ὅτι δριστικῶς ἐκεῖ ἰδρύθησαν ὡς ἐν θέσει, εἰς ἣν δῆθεν συνέπιπτον πολλαὶ τινες ὁδοὶ ἢ κῶμαι. Πάντως ὁμοῦς τολμηρὰ πρέπει νὰ φανῇ ἡ τοῦ κυρίου Κ. Σ. Π. συμπλήρωσις, ἣν ἔκαμεν ἐν τῇ Ἀρχαιολογ. ἐφημερίδι, προσθεὶς παντοῦ μετὰ τὸ κ τὰ ολυττοῦ, ἵνα ἀπαρτισθῇ ὄνομα δήμου, καὶ ὄλην δὲ προσθεὶς φράσιν εἰς τὸν περιεργότατον ἐκεῖνον δέκατον ὄρον, μετὰ τὰ ἐπὶ τοῦ λίθου ἀπὸ τῆς δριῆς τῆς ὁδοῦ, τὴν δε τῆς εἰς Κολυττὸν μέχρι τῆς . . — Σημειωτέον δὲ, ὅτι μόνον περὶ ἐνὸς λίθου ἐδηλώθη ἐν τῇ ἀρχαιολογ. ἐφημερίδι, ὅτι εἶναι ἀποθεραπευμένος μετὰ τὸ κ. Καὶ ἐγὼ δὲ, ἀναζητήσας τοὺς ὄρους τούτους, εὔρον αὐτῶν τοὺς ἑπτὰ ἰδρυμένους ἐντὸς τοῦ πρὸ τῆς Ἀδριανείου στοῶς περιφράγματος, καὶ εἶδον ὅτι ἐκ τῶν τριῶν τῶν ἐχόντων τὸ κ μετὰ τὸ ὄρος, μόνον ὁ εἰς ἀληθῶς εἶναι βεβλαμμένος μετὰ τὸ κ ὀλίγον, ἀλλὰ προφανέστατον εἶναι, συγκρίσεως γινομένης τοῦ σχήματος τούτου πρὸς τὸ τῶν ἄλλων δύο, τῶν σω-

τάτων, ὅτι οὐδὲν ἀπ' αὐτοῦ γράμμα ἐξέλιπεν, ὡς οὐδ' ἀπὸ τῶν ἄλλων. Δὲν θέλω δὲ ν' ἀποφανθῶ ἐγὼ περὶ τῆς σημασίας τοῦ Κ.

ἀρ. 79 Φίλη ταῖν θεαῖν  
ε)ὕξαμένη ὑπὲρ  
τοῦ παιδίου.

Ἐπὶ πλακὸς λίθου φαιοῦ, ἴσως Ὑμηττείου, ὕψος ἔχοντος 0,22, πλάτος 0,29, πάχος 0,05, ἐν Ἀθήναις εὐρεθέντος, κατὰ τὸν λόγον τοῦ πωλήσαντος αὐτὸν τῇ Ἑταιρίᾳ. Τὸ κάτω μέρος τοῦ λίθου φαίνεται κάπως ὅτι ἀπετμήθη ἢ ἀπεθραύσθη ἐκεῖ ἔθθα ἤρχιζεν ἔτι ἴσως ἀνάγλυφόν τι ἐπὶ ἐπιφανείας βαθύτερον ἐσκαμμένης· δύσκολον ὁμοῦς νομίζω τοῦτο νὰ βεβαιωθῇ. Ὅπως ὁποῦν, τὸ περιεργότατον τοῦ λίθου τώρα εἶναι τὰ ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς, ἐν ἐπιφανείᾳ ὀλίγον βαθυτέρᾳ τῆς τῶν γραμμάτων, ἀναγεγλυμμένα εἰς εἰς τρία ζεύγη χιαστῶς ἠνωμένα σωματῖα, τὰ ὁποῖα ἐγὼ δυσκολεύομαι πολὺ νὰ ἐκλάβω ὡς ἀρχιτεκτονικὰ κοσμήματα ἢ ἄνθη, ἀλλὰ κλίνω νὰ τὰ θεωρήσω ὡς ἄλλο τι ἐμφαινόντα, ἴσως πλακούντια ἢ πέμματα ἰδιόσχημα, διότι ὁμοιάζουσι τῷ ὄντι τὰ ἐν τοῖς σημερινοῖς ζαχαροπλαστείοις πωλούμενα μπισκώττα. Εἶναι δὲ οὕτως εἰπεῖν καρφωμένα ἐν τῷ μέσῳ, καὶ εἰς τὰ ἄκρα τῶν μὲ ἡμισέληνα κεκοσμημένα. Ἡ λάξευσις τοῦ ὄλου ἱκανῶς ἀμελής, ὡς ἀναθήματος βέβαια πτωχῆς τινος γυναικός.

ἀρ. 80 ἀγαθῆι ) τύχη,  
. . . . Διωνύσωι τε  
. . . . θωμόν.

Ἐπὶ τετραγώνου κολοβοῦ βωμοῦ, λίθου Πεντελησίᾳ, ὕψους 0,33, πλάτους 0,21, πάχους 0,17. Σώζεται τὸ ἐν τέταρτον περίπου τοῦ ὄλου μνημείου καὶ ἄνωθεν ὁραῖται ἐξοχῆς στρογγυλῆς καὶ ὑποκοίλου μέρος, βέβαια ἢ ἐσχάρα. Εὐρέθη ἐν Ἀθήναις, κατὰ τὸ βορειοδυτικὸν μέρος τῆς πόλεως, καὶ ἐδωρήθη τῇ Ἑταιρίᾳ ὑπὸ Ἀθ. Γ. Δουρούτη. Τοῦ βε στίχου τὸ τε εἶναι σύνδεσμος (ὅτε ἤθελεν εἶναι ἕμμετρος ἢ ἐπιγραφῆ) ἢ ἀρχικὴ συλλαβὴ κανενὸς ἐπιθέτου τοῦ Διονύσου, οἷον τοῦ μνημονευομένου τελείου, ἐγὼ ἐπέχω.

ἀρ. 71 Μνησῶ  
Κριτοδήμου  
Θορικόου  
θυγάτηρ,  
5. Ἀσκληπιάδου  
Βερενικίδου  
γυνή.



Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην φέρει κιονίσκος νεκρικός λίθος Πεντελῆσιου, προπέρισις, ὡς ἐβρέθη μοι, ἀνασκαφείς ἐν τῇ αὐτῇ τῆς ἐνταῦθα ἐν ὁδῷ Αἰόλου Ἑθνικῆς τραπέζης, ἔνθα καὶ διατηρεῖται νῦν. Ὑψος ἔχει 1,13, περιμέτρον πρὸς τῇ στεφάνῃ 1,24. Ἐπειδὴ μ' ἐφάνη λίαν περιέργως ἐξεργασμένον τὸ σκεῦος τὸ ὑπὸ τὰ γράμματα, ἀπεικόνισα αὐτὸ πιστῶς διὰ ξυλογραφίας καὶ πρὸς παραβολὴν προστέθηκα ἐν τῷ πίνακι ὑπ' ἀρ. 7 καὶ ἕτερον ὅμοιον κιονίσκον εὐρεθέντα πρὸ δύο ἐτῶν κατὰ τὸ Γερμάνι τῶν Ἀθηνῶν, (καὶ διατηρούμενον νῦν ἔμπροσθεν τῆς Ἀδριανείου στοᾶς πρὸ τῆς θύρας τοῦ ξυλίνου κιγκλιδώματος,) ὡς ἔχοντα τὸ αὐτὸ σκεῦος ἀναγελυμμένον, μόνον ἀπλούτερον. Ὁ κύριος Κ. Σ. Πιττάκης, ἐκδίδων ἐν ἔτει 1860 ἐν τῇ ἀρχαιολ. Ἐφημερίδ. (φυλλοδ. 52, ἀρ. 3655) τοῦ κιονίσκου ἐκεῖνου μόνον τὰ γράμματα, ἐσημείωσε περὶ τοῦ σκεύους, ὅτι τὸ θεωρεῖ ἡλακάτην, πιθανὰ λέγων ἑμοί διότι τί ἄλλο βέβαιον δύναται νὰ εἶναι τοιοῦτο ὄν καὶ ἐν ἐπιτυμῳίῳ λίθῳ γυναικὸς ὀρώμενον; Ἐπεθύμουν ὅμως νὰ ἐβεβαιώτο πλείοτερον ὅτι ἐκεῖ δ' ἐκδότης ἐν ὑποσημείωσει προσεπιφέρει· «ὁ τύπος οὗτος εἶναι ἀπαράλλακτος σχεδὸν μετὰ τῆς πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἐν χρήσει ἡλακάτης.» Ἐγὼ ἐξ ἑμῆς παρατηρήσεως οὔτε νὰ βεβαιώσω τοῦτο οὔτε νὰ ἀναιρέσω δύναμαι. Αἱ δὲ πληροφορίαι ὅσαι μ' ἐδόθησαν ἐδῶ παρὰ γυναικῶν τιῶν καὶ ἀνδρῶν εἶναι μὲν κατὰ τι ἀνεπαρκεῖς, ἀλλὰ μᾶλλον πείθουσαί τινα, ὅτι τοιοῦτο σχῆμα ἡλακάτης οἶον τὸ τῶν δύο κιονίσκων, δὲν γνωρίζεται τῶρα παρ' ἡμῖν. Ἐν τῇ πατρίδι μου Ἀδριανουπόλει τὸ σχῆμα τῆς πρὸ 35 ἐτῶν εἰθισμένης βόκας (ἡλακάτης), ὡς καλῶς ἐνθυμοῦμαι, εἶναι ὅλως διάφορον τοῦ ἐν τῷ κιονίσκῳ τὸ ἀποδίδω ἐν τῷ πίνακι ὑπ' ἀρ. 82 β. Ὅλως διάφορα αὐτοῦ εἶναι καὶ τὰ τρία ἄλλα σχήματα βόκας, περὶ ὧν ἔλαβα ἐνταῦθα τὰς πληροφορίας. Τούτων τὸ ἀπλοῦστατον, ξύλον ὀρθόν, ἔχον ἄνω τὰ ἔρια ἢ τὸ λίνον ἢ τὸ βαμβάκιον περιδεδεμένον, ἤθελεν εἶναι ἀνάξιον λόγου, ἂν δὲν ἦτο πάντῃ ὅμοιον κατὰ τὴν ἀπλότητα μὲ τὰ ἐπὶ ἀρχαίων ἀγγείων, οἷον παρὰ Panofka, Bilder antiken Lebens, Berlin. 1845, Taf. xix, 2. Τὸ δὲ δεύτερον εἶδος, ξύλον ὄν δίχαλον ἄνω, οὐδεμίαν ἔχει ὄντως κατὰ τὸ ὁμοίωσιν πρὸς τὸ τῶν νεκρικῶν μας κιονίσκων, ὅπερ φαίνεται ἔχον καὶ πλείονας σκόλλους (σκουλίαι) ἢ τολύπας (τουλούπας), διὰ νὰ κατάγωνται πλείονα νήματα ὑπὸ τῆς νηθούσης ἢ τῶν νηθουσῶν γυναικῶν τὸ τρίτον τέλος εἶδος, κάλαμος ἴδον ἄνω ἐσχισμένος καὶ διωγκωμένος εἰς ἀπαρισμὸν οἰνοεὶ καίλις μήλις ἢ πορτοκαλλίς, καὶ ἐν χρήσει τῶρα, ὡς ἐβεβαιώθη, ἐν τε τῷ βασιλεῖῳ

τῆς Ἑλλάδος καὶ τῇ Ἑπτανήσῳ, ὁμοιάζει ἐντελῶς τὸ σχῆμα τὸ ἀπεικονισμένον ἐν τῷ τοῦ A. Rich Dictionnaire des antiquités romaines et grecques, Paris, 1859, ἐν ἀρθρῳ Colus, ἔνθα ὅμως λέγεται, ὅτι ἐλήφθη ἐκεῖνο ἀπὸ ἀρχαίου Αἰγυπτιακοῦ πρωτοτύπου.—Ἐπὶ τέλους ἂς εἴπω, ὅτι ἡ φίλεργος Μνησῶ, ἡ παρασχούσα ἡμῖν ἀφορμὴν λογῶν ὅχι τόσον βεβαίως ὅσον ἐπεθυμοῦμεν, ὑπῆρξε λίαν πιθανῶς μήτηρ ἄλλης τινὸς Μνησοῦς, ἧς ὁ νεκρικός κιονίσκος, ἐκδοθεὶς πρὸ ἐτῶν ὑπὸ Κ. Σ. Π. ἐν τῇ Ἀρχ. Ἐφημ. ὑπ' ἀρ. 1636, εὐρίσκεται νῦν παρὰ τὸ Θησαῖον ἰδρυμένον (καταντικρὺ τῆς βυρρανατολικῆς τοῦ ναοῦ γωνίας) καὶ φέρει τὰδε Μνησῶ Ἀσκληπιάδου Βερενικίδου θυγάτηρ, καὶ οὐδὲν ἄλλο. Εἶναι δὲ καὶ τὰ γράμματα τῶν δύο κιονίσκων σχεδὸν πανόμοια.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 31 Μαρτίου 1862.

Στέφανος Α. Κουμανοῦδης

τὰς ἐξῆς τρεῖς ἐπιγραφὰς ἀνεῦρον φίλοι λόγιοι διασκεδάσεως χάριν περιελθόντες μέρη τινὰ τῆς Ἀττικῆς, ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ κύριος Ἰωάννης Παππαδάκης, ὃς καὶ ἀπεικόνισεν αὐτὰς τῇ συνήθει αὐτῷ μαθηματικῇ ἀκριβεῖα χάριν τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐφημερίδος, ὑπὲρ ἧς ἀφιλοκερδῶς θυσιάζει τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεως του.

ἀρ. 82.

Τιμόθει[ς]

Τιμοστράτου

Ἀγνούσιος

εῦρηται ἐπὶ στήλης κειμένης ὡς κατώφλιον νῦν ἐν τῇ θύρᾳ τοῦ περιθόλου τῆς ἐκκλησίας τοῦ Προδρόμου ἐν τῷ χωρίῳ τοῦ Μαρκοπούλου καὶ πιθανῶς αὐτοῦ που πλησίον εὐρέθη, καὶ ὁ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ μνημονευόμενος δῆμος Ἀγνούς δὲν ἀπέχετο πολὺ τῆς θέσεως τοῦ Μαρκοπούλου. τὸ μήκος τῆς μαρμαρίνης ταύτης πλατὺς 0,96 τὸ δὲ πλάτος ἄνω μὲν πρὸς τὰ γράμματα 0,40, κάτω δὲ 0,49 καὶ τὸ πάχος αὐτῆς 0,10. τὸ ἄνω δὲ ἄκρον αὐτῆς καλύπτει ἡ παραστάς τῆς θύρας, ὥστε ὁ ἀρχιτεκτονικὸς αὐτῆς κόσμος μένει ἀόρατος.

ἀρ. 83.

Νικο]κλειδ[ης]

Νικο]φάνου

Ἀναγ]υράσιος

Τιμό]στρατος

εὐρέθη ἐν τῷ χωρίῳ τῆς Ἀττικῆς τῷ καλεμένῳ Βάρῃ θηλυκῶς, ὅπου θέτεται καὶ ὁ δῆμος Ἀναγυροῦς. τὸ σωζόμενον ὕψος τοῦ λευκοῦ λίθου=0,21, τὸ πλάτος



0,18, τὸ δὲ πᾶχος ἄδηλον, διότι κεῖται ἐν τῷ λιθοστρώματι ἄλωνίου. τῶν συμπληρωθέντων ὀνομάτων μόνον τὸ δημοτικὸν παρέχω ὡς βέβαιον.

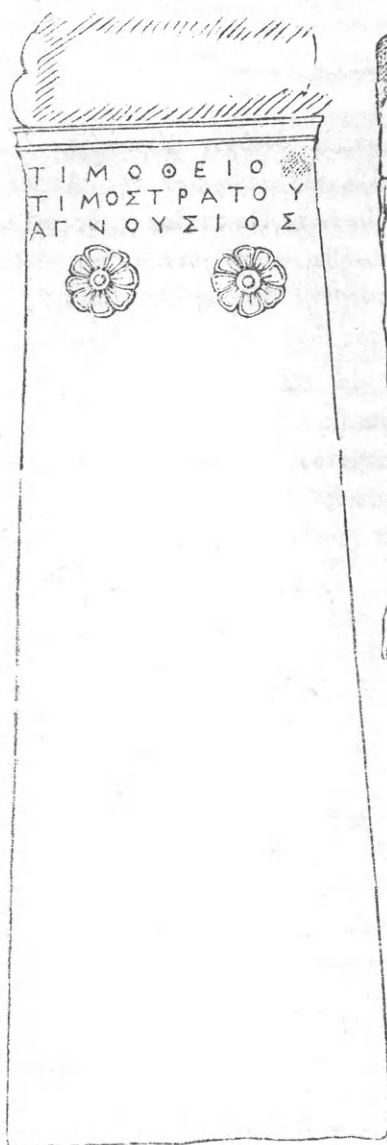
ἀρ. 84.

Ἑρακλειδῶν  
Ἑσχάρα.

εὐρέθη ἐν Πόρτο-Ράφτη. ὅπου τάσσεται ὁ δῆμος Πρασιαί. τὸ ὕψος τῆς στήλης ὄλης=0,49, τὸ δὲ πλάτος 0,21 καὶ τὸ πᾶχος 0,07 κεῖται δὲ νῦν ἐντὸς τοῦ ἀχυρῶνος τοῦ ἐτέρου τῶν ἐκεῖ καπηλείων. ὑπὲρ τὰ  $\frac{2}{3}$  τοῦ ὄλου αὐτῆς ἦν ὠρισμένον νὰ ἐμπηχθῆ ἐν τῇ γῆ ὅπως ἀσφαλῶς μένη ὡς ὄρος τῆς Ἑσχάρας Ἑρακλειδῶν. ἀλλὰ τίνες ἦσαν οἱ Ἑρακλειδαῖοι οὗτοι οἱ ἔχον-αὐτοῦ τὴν Ἑσχάραν των διὰ τὰς κοινὰς τοῦ γένους θυσίας; γένος τι τῶν Ἀττικῶν, ἢ ἀποδασμός τις τῶν ἀρχαίων Ἑρακλειδῶν τῶν εὐρόντων ἄσυλον ἐν τῇ Ἀττικῇ κατὰ τὰ θρυλούμενα ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν ποιητῶν καὶ βητόρων;

82

84



83



Ἀθ. Σ. Ρουσόπουλος

Β' Ἀνόρυξις τάφων ἀρχαίων εἰς τὰ περίξ τῶν Ἀθηνῶν  
δαπάνη τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας.

Πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν, οὐ μακρὰν αὐτῆς ὑφοῦνται διάφοροι λόφοι, οἵτινες ἀπὸ μεσημβρίας πρὸς βορρᾶν ἐκτεινόμενοι διαχωρίζουσι τὴν μέχρι τῆς θαλάσσης προχωροῦσαν πεδιάδα ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως καὶ τῆς πόλεως τοῦ Κέκροπος καὶ Θησέως. Οἱ λόφοι οὗτοι ταπεινότεροι τῆς ἀκροπόλεως, διαφέρουσι οὐσιωδῶς μεταξύ των ὡς πρὸς τὸ ὕψος αὐτῶν, καὶ ἡ κορυφή τοῦ μουσείου λόφου, ἐφ' ἧς τὰ λείψανα τοῦ μνημείου τοῦ Φιλοπάππου, ὑπερέχει ἀπάντων—Τὸ μέρος τοῦτο πλείστης ὕψους προσοχῆς καὶ μελέτης χρήζει, διότι τὸ ἐπὶ τῶν λόφων τούτων ἄπειρον πλῆθος τῶν εἰς τὸν βράχον ἐσκαμμένων ἰχνῶν ἀρχαίων οἰκημάτων (1) καὶ ἱερῶν μᾶς δεικνύει, ὅτι τὸ πάλαι τὸ μέρος τοῦτο πυκνῶς κατοικεῖτο καὶ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι ὀρθῶς σκεπτόμενοι, καὶ βεβαίως τὸ κλίμα τῆς Ἀττικῆς ἐπιμελέστερον σπουδάζαντες τῶν τὴν χώραν ταύτην νῦν κατοικούντων, προετίμων τοὺς λόφους τούτους εἰς κατοικίαν, πάσης ἄλλης θέσεως.—Καὶ οἱ λόφοι μὲν οὗτοι διαφοροτρόπως μέχρι τῆς ἐποχῆς ἡμῶν ἐκλήθησαν, καθ' ὅτι ἐνῶς μέχρι τοῦδε διάφοροι ἐνταῦθα τὸν Ἀγχεσμὸν ἢ καὶ ἄλλους ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέντων ἀναφερομένους λόφους ἐνταῦθα ἐζήτουν, μολὶς πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ὁ μὲν τῶν Νυμφῶν, ὁ δὲ τῆς Πνυκῆς καὶ ὁ ἕτερος τοῦ Μουσείου ἐκλήθη, καὶ ὀρθῶς ὡς φαίνεται, ἂν καὶ τινες οὐδόπως ἐνταῦθα τὴν ἀρχαίαν Πνύκα παραδέχονται, πλείστα ὑπὲρ τῆς γνώμης αὐτῶν ταύτης συνηγοροῦντα ἐπιφέροντες—Τὸ πρῶτον καὶ κύριον ὄμω, ὅπερ ὡς εἰκὸς τὰ μάλιστα τὴν περιέργειαν ἡμῶν διεγείρει, ὅτι διατρέχομεν τοὺς λόφους τούτους, εἶναι, ὡς ἄνω ἤδη ἐβρέθη, τὸ ἄπειρον πλῆθος τῶν ἐνταῦθα ἐπὶ τῶν βράχων εὐρισκομένων ἰχνῶν, ὧν τὰ μὲν τετραγώνως ἐντὸς τοῦ βράχου ἐσκαμμένα, τὰ δὲ εἰς ἀρχαῖα δοχεῖα (λάκκου) ὕδατος ἢ καὶ εἰς ἀποθήκας τῶν διαφόρων πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων εἰδῶν χρησιμεύσαντα (2), ἀλλὰ δὲ καθαρῶς ἡμῖν τὴν χρῆσιν τῶν ὑδραγωγείων ἐμφαίνουσι· πολλάκις δὲ καὶ κλίμακας ἐπὶ τοῦ βράχου λελαξευμένας εὐρισκομεν.—Ἄν δὲ θελήσωμεν τὴν ἀρχαίαν χρῆσιν τῶν διαφόρων τούτων θέσεων νὰ ἀναζητήσωμεν μετὰ μεγίστης πιθανότητος θέλωμεν ἐξηγήσει αὐτὰ ὡς ἰχνη οἰκημάτων, ἐπὶ τοῦ βράχου τῶν λόφων τούτων ἀνυψωμένων, ἐντὸς τῶν ὁποίων καὶ αἱ κλίμακες καὶ οἱ ὑπόγειοι λάκκοι εἰς ἰδιωτικὴν χρῆσιν εὐρισκόμενοι.—Ἐκ τῶν ἰχνῶν τούτων σαφῶς ἀποδεικνύεται ὅτι ἅπασα ἡ ἐπιφάνεια τῶν τριῶν τούτων λόφων, ἐντὸς τῶν μακρῶν τειχῶν, ἅτινα ὡς γνωρίζομεν τὴν τῶν Ἀθηνῶν πόλιν μετὰ τοῦ Πειραιῶς καὶ Φαλήρου συνέδεον, πυκνῶς ὑπὸ κατοικιῶν κεκαλυμμένη ἦτο, ὅτι τὸ πάλαι πρὸ πάντων τὸ μέρος τοῦτο ὑπὸ τῶν κατοικῶν τῆς τοῦ Κέκροπος πόλεως εἰς κατοικίαν αὐτῶν ἐπροτιμᾶτο. Τὸ μόνον ὄμω, ὅπερ φαίνεται ἀντιβαῖνον εἰς τὴν γνώμην ἡμῶν ταύτην, εἶναι, ὅτι ἐνῶς ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῶν λόφων τούτων οὐδὲν ἰχνος ἀρχαίων τάφων εὐρισκομεν, αἱ πρὸς δυσμὰς καὶ βορρᾶν πλευραὶ αὐτῶν γέμουσι τοιούτων ἀρχαίων λελαξευμένων τάφων, οἵτινες περιστοιχίζοντες τὰς ἀρχαίας εἰς Πειραιᾶ ἀγούσας ὁδοὺς ἐκτεί-



νονται μέχρι τῆς κορυφῆς τῶν λόφων τῆς Πυκῆς καὶ τῶν Νυμφῶν.

Καὶ γνωστὸν μὲν εἶναι τὸ ἔθιμον τῶν ἀρχαίων κατοίκων τῆς χώρας ταύτης νὰ μὴ θάπτωσι ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς πόλεως τοὺς νεκροὺς των, ὅπερ καὶ ἀρχαῖοι νόμοι αὐστηρῶς ἀπηγόρευον (3), καὶ μόλις εἰς μεταγενεστέραν ἐποχὴν, ὅτε πᾶν ἀρχαῖον ἔθιμον κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἐξέλειπε, καὶ ὁ πληθυσμὸς τῶν Ἀθηναίων καθ' ἐκάστην ἡλαττοῦτο, ἤρχισαν νὰ θάπτωνται οἱ νεκροὶ καὶ ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς πόλεως καὶ εἰς βυζαντινὴν ἐποχὴν καὶ αὐτὸς ὁ ἱερὸς τῆς Ἀκροπόλεως περιβόλος ἐμολύνετο ὑπὸ τάφων.

Κατὰ τὴν σαφεστάτην λοιπὸν ταύτην μαρτυρίαν τῶν ἀρχαίων θὰ ἀναγκασθῶμεν, τὰ ἔτι ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν λόφων τούτων σωζόμενα πλεῖστα ἔχνη ἀρχαίου τείχους, ἐκτεινόμενα ἀπὸ μεσημβρίας εἰς βορρᾶν, νὰ ἐκλάβωμεν ὡς ἔχνη τῶν ἀρχαιότατων τειχῶν τῆς πόλεως ταύτης, καὶ τὰ πρὸς δυσμὰς μέρη τοῦ τείχους τούτου, ὡς ἐκτὸς τοῦ περιβόλου τῆς πόλεως εὐρισκόμενα, εἰς ταφὴν χρησιμεύσαντα. Ἄν ὅμως συγκρίνωμεν τὰ ὑπὸ Θουκυδίδου (1,93) ἀναφερόμενα περὶ τῆς κατασκευῆς τῶν τειχῶν τῆς πόλεως, θέλωμεν τὰ ἔτι σωζόμενα ταῦτα ἔχνη οὐδόλως συμφωνοῦντα πρὸς τὰ τοῦ Θουκυδίδου εὔρει, ὅστις λέγει, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ Θεμιστοκλέους τὰ ἑαυτῶν τεῖχη ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἀνήγειρον «καὶ δὴλη ἡ οἰκοδομία ἔτι καὶ νῦν ἐστὶν ὅτι κατὰ σπουδὴν ἐγένετο· οἱ γὰρ θεμέλιοι παντοίων λίθων ὑπόκεινται καὶ οὐ ξυνεργασμένων ἔστιν ἤ, ἀλλ' ὡς ἕαστοί ποτε προσέφερον, πολλαὶ τε στήλαι ἀπὸ σημάτων καὶ λίθοι εἰργασμένοι ἐγκατελέγησαν· μείζων γὰρ ὁ περιβόλος πανταχῆ ἐξήχθη τῆς πόλεως» καὶ τὰ πλεῖστα ἐπὶ τοῦ βράχου λελαξευμένα ἔχνη ἀρχαίων οἰκιῶν, τὰ ἐπὶ τῶν βορειο-δυτικῶν πλευρῶν τῶν λόφων τούτων εὐρισκόμενα, ἀποδεικνύουσιν, ὅτι τὸ πάλαι ὁ τόπος οὗτος πυκνῶς κατοικημένος ἦτο· ὥστε μία καὶ μόνη ὑπολείπεται ἡμῖν ἐξήγησις τῶν διαφορῶν τούτων ἀρχικῶς πρὸς ἀλλήλας ἀντιφατικῶν φαινομένων μαρτυριῶν, νὰ παραδεχθῶμεν δηλαδὴ τὸν ἀρχαιότατον περιβόλον τῶν Ἀθηναίων ἐκτεινόμενον μέχρι τῆς κορυφῆς τῶν λόφων τούτων, κατὰ δὲ τὴν τοῦ Θεμιστοκλέους ἐποχὴν, ὅτε καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως εἶχεν ἤδη τὰ μάλιστα ἀυξήσει, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ ἀρχαῖος περιβόλος τῆς πόλεως κατέστη ἀνεπαρκής, καὶ τὰς βορειοδυτικὰς πλευρὰς τῶν λόφων τούτων ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῆς πόλεως παραληφθεῖσας, ὅπερ καὶ παρὰ Θουκυδίδου ἐν τῷ ἄνω ῥηθέντι χωρίῳ μνημονεύεται, καὶ ὅτι εἰς μεταγενεστέραν πάλιν ἐποχὴν, ὅτε ὁ πληθυσμὸς τῶν κατοίκων εἶχεν ἤδη ἐπαισθητῶς ἐλαττωθῆ, ὁ τῶν Ἀθηναίων περιβόλος μετεφέρθη ἐκ νέου εἰς τὴν ἀρχαιοτάτην αὐτοῦ θέσιν, ὥστε τὰ διασωθέντα ἡμῖν πλεῖστα λείψανα ἀρχαίου τείχους ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν λόφων τούτων νὰ ἴναι τῶν εἰς μεταγενεστέραν ἐποχὴν ἀνοικοδομηθέντων τειχῶν τῆς πόλεως, ἢ ἴσως μᾶλλον τῆς ἀρχαιοτάτης ἐκείνης ἐποχῆς τῆς πρὸ τῶν Μηδικῶν πολέμων, ὡς ἐκ τῆς ἐπιμελοῦς ἐργασίας τῶν διαφορῶν λίθων καὶ τοῦ τείχους αὐτοῦ δηλοῦται, ὅπερ ὡς φαίνεται τὸ πρὸς τὰ ἀρχαῖα σέβας τῶν προγόνων ἡμῶν διέσωσιν.

Πλεῖστα, ὡς γνωστὸν, μέχρι τοῦδε ἀνεφάνησαν γινῶμαι, διὰ τῶν ὁποίων διάφοροι ἀρχαιολόγοι ἀπεπειράθησαν νὰ λύ-

σωσι συμφώνως μὲ τὰς παρ' ἀρχαίοις συγγραφεῖσαι μαρτυρίας, τὸ δυσκολώτατον τῆς τοπογραφίας τῶν Ἀθηναίων πόλεως ζήτημα, περὶ τῶν τειχῶν τῆς πόλεως ταύτης, καὶ ἐκτάσεως καὶ διευθύνσεως αὐτῶν, πειρώμενοι πρὸ πάντων διὰ τῶν ἔτι διασωθέντων ἔχνων αὐτῶν νὰ ἐπιβεβαιώσωσι τὰ ὑπὸ Θουκυδίδου (2,13) ἀναφερόμενα, ὅτι τὸ φυλασσόμενον μέρος (δηλαδὴ ἐκτὸς τοῦ μεταξὺ τῶν μακρῶν τειχῶν) τοῦ περιβόλου τῶν Ἀθηναίων εἶχεν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ πελοποννησιακοῦ πολέμου ἕκτασις τεσσαράκοντα τριῶν σταδίων. Καὶ ὁμολογητέον μὲν, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο πλείστης ὁσῆς μελέτης καὶ λεπτομερεστάτης ἐπιτοπίου ἐρεῦνης χρήζει, τὸ κύριον ὅμως καὶ πρῶτιστον, ὅπερ δυστυχῶς οἱ πλείστοι τῶν μέχρι τοῦδε περὶ τὴν ἀρχαίαν τοπογραφίαν τῆς πόλεως ταύτης ἀσχοληθέντων παρέβλεψαν, εἶναι, αἱ διάφοροι τροποποιήσεις τὰς ὁποίας ὑπέστησαν αἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς ὡς πρὸς τὸν πληθυσμὸν αὐτῶν καὶ τὰς διαφορὰς ἀνάγκας, ὅσες καὶ ἡ τῶν τειχῶν ἕκτασις διαφοροτρόπως εἰς διαφόρους ἐποχὰς ἢ συνετέλετο ἢ καὶ ἐξετείνετο, καὶ διάφοροι τῶν Ἀθηναίων δημόσια οἰκοδομαὶ ἀλλοιωμένης τῆς θέσεως τῆς ἀγορᾶς θέσιν μετέβαλλον, καὶ ἐν γένει ἡ ἐσωτερικὴ μορφή τῆς πόλεως οὐσιωδῶς μετεβάλλετο.

Ἄλλὰ περὶ τούτων ἀπάντων μακρὰν τοῦ σημερινοῦ ἡμῶν ζητήματος ὄντων, εἰς ἄλλην περίστασιν ἐκτενέστερον θέλωμεν διαπραγματεῦσθαι.

Νῦν δὲ ἄς στρέψωμεν ἐκ νέου τὰ βλέμματα ἡμῶν ἐπὶ τῶν βορειο-δυτικῶν πλευρῶν τῶν λόφων τοῦ Μουσειοῦ, τῆς Πυκῆς καὶ τῶν Νυμφῶν καὶ τῶν ἐνταῦθα εὐρισκομένων ἀρχαίων τάφων.

Ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐν Ἀθήναις ἐταιρία, ὡς τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς Πειραιᾶ (4), οὕτω καὶ κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἀπεφάσισε νὰ δαπανήσῃ μικρὰν τινα χρηματικὴν ποσότητα, εἰς ἀνασκαφὴν ἀρχαίων τάφων εἰς τὰ περὶ τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἑναρξίς τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης ἐγένετο ἐπὶ τῶν βορειο-δυτικῶν πλευρῶν τῶν τριῶν ἄνω ῥηθέντων λόφων, ὅπου ἄπειρον πλῆθος εἰς τὸν βράχον λελαξευμένων τάφων, πλείστας χρηστὰς παρέσχεον ἐλπίδας ἀνευρέσεως τάφων ἀνεπάφων καὶ σπουδαίων ἐντὸς αὐτῶν ἀρχαιοτήτων. Καὶ τῷ ὄντι εὐθὺς κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας καὶ τάφοι ἀνέπαφοι ἱκανοὶ εὐρέθησαν, καὶ διάφορα περίεργα ἀρχαῖα ἐντὸς αὐτῶν, ὥστε εἰς διάστημα ἐνὸς μηνὸς καὶ ἐπέκεινα, καθ' ὃ ἡ ἀνασκαφὴ αὕτη διήρκεσεν, καὶ τάφοι ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν ἀνεσκάφησαν, καὶ τὰ εὐρεθέντα ἀρχαῖα, ἂν καὶ ἴσως ὄχι μεγάλης ἐπιστημονικῆς ἀξίας, ὅμως ὀλικῶς πληρέστατα καὶ κόπους καὶ δαπάνας ἀντήμειψαν. Ἐπειδὴ ἐπιτοπίως εἰς τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας παρευρέθημεν, καὶ τακτικὰς σημειώσεις τῶν εὐρεθέντων ἀρχαίων, καὶ ἐν γένει πάντων τῶν τὴν ἐπιστήμην ἡμῶν ἐνδιαφερόντων ἐκρατήσαμεν ἐλπίζομεν, ὅτι διαβιβάζοντες τὰς σπουδαιότερας τῶν σημειώσεων τούτων τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ περιοδικοῦ τούτου συγγράμματος, θέλωμεν οὐ μόνον εὐχαριστήσαι αὐτοὺς ἀλλὰ καὶ πληρῶσαι τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἐφορίας τῆς ἀρχαιολογικῆς ἡμῶν ἐταιρίας, ἧς σκοπὸς εἶνε διὰ τῶν ἀνασκαφῶν ἀρχαίων τάφων οὐ μόνον νὰ πλουτίσῃ τὸ μουσεῖόν της διὰ περιέργων ἀρχαιοτήτων ἀλλὰ καὶ πρὸ πάντων νὰ συντελῇ εἰς λύσιν διαφορῶν

τοπογραφικῶν καὶ ἐν γένει ἀρχαιολογικῶν μέχρι τοῦδε σκοτεινῶν ζητημάτων.

Ὡς ἄνω ἤδη ἐβρέθη ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν ἀνεσκάφησαν τάφοι, ὧν οἱ πλεῖστοι ἦσαν ἐκ τῶν εἰς τὸν βράχον λελαξευμένων καὶ διὰ μιᾶς, δύο ἢ καὶ τριῶν μαρμαρίνων πλακῶν κεκαλυμμένων.

Σχεδὸν ἅπαντες οἱ τάφοι οὗτοι ἔχουσι μᾶκρος δύο μέτρων, βάλος ἐνὸς καὶ μῆκος 0,60 ἑκατομέτρων· πλησίον τῶν τάφων τούτων εὐρέθησαν πολλάκις καὶ στρογγύλα κοιλώματα ἐντὸς τοῦ βράχου, συνήθως 0,40 διαμέτρου καὶ τοῦ αὐτοῦ βάλους, ἅτινα ἀρχικῶς κεκαλυμμένα διὰ τετραγώνων μαρμαρίνων πλακῶν ἐμπεριεῖχον ὡστᾶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κεκαυμένου πτώματος (5).

Οἱ τάφοι εὐρέθησαν ἀμφοτέρωθεν τῶν δύο ἀρχαίων ὁδῶν τῶν διὰ τῆς θέσεως ταύτης ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ ἀγροσῶν συνήθως ὑπὲρ τοὺς ἐξ πλησίον ἀλλήλων, ἐστραμμένοι πρὸς τὴν ἀρχαίαν ὁδὸν (13) καὶ μέχρι τῶν κορυφῶν τῶν τὰς ἀρχαίας ταύτας ὁδοῦ· περιστοιχούντων λόφων ἐντὸς τοῦ κλιμακοειδῶς ἐσκαμμένου βράχου αὐτῶν. Ἐπὶ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ Μουσείου λόφου εὐρέθη πρὸς τούτοις εἰς θέσιν ὅπου ἐκλείπει ὁ βράχος, ἐντὸς τοῦ χώματος ἄπειρον πλήθος πηλίνων τάφων ἐκ καμπήλων ἀρχαιοτέρων καὶ στρογγύλων πηλίνων πλακῶν τῆς ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς, ὀλίγοι δὲ καὶ τετραγῶνοι πηλῖνοι λάρνακες μικρῶν παιδίων (8), καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μέρος μικρᾶς τοιαύτης καμπήλης πηλίνης πλακῶς εὐρέθη ἀνάγλυφος παράστασις φαλλοῦ (6). Ἐντὸς τοῦ χώματος τοῦ ἐπὶ τῶν διαφόρων τάφων εὐρέθησαν καὶ διάφοροι νεκρικοὶ στρογγύλοι στήλαι ἐκ τῶν κοινῶν, αἵτινες οὐχὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν θέσιν ἀλλὰ τῆδε κάκεισε ἐβρίσκοντο ἦσαν, ὥστε δὲν ἠδυνήθημεν ἐξ αὐτῶν οὐδὲν θετικὸν περὶ τῶν ἐντὸς τῶν τάφων τεθαμμένων νὰ ἐξάξωμεν. Ἐκ τοῦ σχήματος τῶν γραμμῶν τῶν διαφόρων ἐπ' αὐτῶν νεκρικῶν ἐπιγραφῶν δηλοῦται ἡμῖν, ὅτι αἱ κλείσται εἶναι ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς, ὥστε καὶ ἐκ τούτου μᾶλλον βεβαιούμεθα εἰς τὴν γνώμην ἡμῶν, ἣν ἄνω ἤδη ἀνεφέραμεν, ὅτι δηλαδὴ ἡ πρώτην πυκνῶς κατοικουμένη βορειο-δυτικῆ πλευρᾶ τῶν λόφων τούτων ἐχρησίμευε κατὰ μεταγενεστέραν ἐποχὴν εἰς ταφὴν, ὡς ἐκτὸς τοῦ περιθόλου τῆς πόλεως.

Αἱ ἀκόλουθοι εἶνε αἱ ἐπὶ τῶν στρογγύλων στηλῶν εὐρεθεῖσαι διάφοροι νεκρικοὶ ἐπιγραφαί (7).

- 1 « Ἀπολλώνιος [Ἀπολλωνίου] Ἀγκυρανὸς » ἐπὶ στρογγύλης νεκρικῆς στήλης, ἥς τὸ ὕψος εἶνε 0,80 ἢ ἄνω διάμετρος 0,35 ἢ δὲ κάτω 0,30· ἐκ τοῦ σχήματος τῶν γραμμῶν ἐξάγεται ὅτι εἶνε μεταγενεστέρης ἐποχῆς.
- 2 « Σώπατρος [Κάλλωνος] Φαληρεὺς » ἐπὶ στρογγύλης στήλης, 0,98 ὕψους 0,25 ἄνω διαμέτρου, εὐρεθείσης πλησίον τῆς ἀνωτέρω ἀρχαιοτέρας ἐποχῆς.
- 3 « Ζώϊλος [Στράτωνος] Ἐπεικίδης » ἐπὶ στρογγύλης νεκρικῆς στήλης 0,90 ὕψους, 0,26 ἄνω διαμέτρου· ὡς ἢ ἄνω ἀρχαιοτέρας ἐποχῆς.
- 4 « Εὐγένεια [Νικάνορος] Ἰσμηνίου [Μαρθωνίου] γυνή » ἐπὶ στρογγύλης νεκρικῆς στήλης, ἥς τὸ κάτω τεθραυσμένον, ὕψους 0,81, ἄνω διαμέτρου 0,61—εὐρέθη παρὰ τὴν

τοῦ Ζωΐλου καὶ εἶνε μεταγενεστέρης ἐποχῆς.

- 5 « Νικίας [Νικίου] Γρύτιος » ἐπὶ στρογγύλης νεκρικῆς στήλης 0,90 ὕψους, 0,32 ἄνω διαμέτρου, μεταγενεστέρης ἐποχῆς.
- 6 « Χαρίτων [Ἀνδρονίκου] Ἀντιοχέως » ἐπὶ στρογγύλης νεκρικῆς στήλης, εὐρεθείσης ἐβρίμμένης ἐντὸς τάφου 0,49 ὕψους, 0,12 ἄνω διαμέτρου, μεταγενεστέρης ἐποχῆς.
- 7 « Χαῖρε » τὸ κάτω μέρος νεκρικῆς στρογγύλης στήλης.
- 8 « Ἀμφίπολις [Ἀπολλοδώρου] Ἀντιόχισσα » ἐπὶ στρογγύλης νεκρικῆς στήλης 0,90 ὕψους 0,30 ἄνω διαμέτρου· καὶ αὕτη μεταγενεστέρης ἐποχῆς.
- 9 « Διονυσία [Γέχωνος] Ἀντιόχισσα » ἐπὶ στρογγύλης νεκρικῆς στήλης 0,60 ὕψους 0,17 ἄνω διαμέτρου· πρὸς τὰ κάτω στενωτέρας, καὶ αὕτη μεταγενεστέρης ἐποχῆς.
- 10 « Νάϊς Νικοκλειῶ(ου) [Ἡρακλεῖ(ου)] Ἀπολλωνίου [Τερμεσσέ(ως)] γυνή » ἐπὶ στρογγύλης νεκρικῆς στήλης 0,80 ὕψους, 0,25 ἄνω διαμέτρου ἀρχαιοτέρας ἐποχῆς.
- 11 Εὐπορία [Χαῖρε] » στρογγύλη νεκρικῆ στήλη 0,65 ὕψους, 0,19 ἄνω διαμέτρου, ἀρχαιοτέρας ἐποχῆς.
- 12 « Ἀριστοκλέα [Δωσιθέου] Ἀντιόχισσα » ἐπὶ στρογγύλης νεκρικῆς στήλης 0,65 ὕψους, 0,21 διαμέτρου, μεταγενεστέρης ἐποχῆς.
- 13 « Εἰρήνη [Σπαρτόκου] Αἰνία » στρογγύλη νεκρικῆ στήλη, ἥς τὸ κάτω τεθραυσμένον. Ἄνω διάμετρος 0,15, ἀρχαιοτέρας ἐποχῆς.
- 14 « Βιότη [Νουμηνίου] Μιλησία » τεμάχιον στρογγύλης στήλης, ἄνω διαμέτρου 0,19 ἀρχαιοτέρας ἐποχῆς.

Καὶ ταῦτα μὲν εἶνε τὰ ἐκτὸς τῶν τάφων εὐρεθέντα. Ἄς στρέψωμεν δὲ νῦν τὴν προσοχὴν ἡμῶν ἐπὶ τῶν ἐντὸς τῶν τάφων εὐρεθέντων.

Καὶ τοὺς μὲν νεκροὺς συνήθως πρὸς τὴν ἀρχαίαν ὁδὸν ἐστραμμένους θέλομεν εὑρεῖν, ὥστε ἢ κεφαλὴ αὐτῶν εἰς τὴν τῆς ἀρχαίας ὁδοῦ ἀντίθετον πλευρὰν τοῦ τάφου συνήθως ὑπάρχει· πολλάκις ὅμως ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ τάφου πλειοτέρων πτωμάτων ὡστᾶ ἦσαν, ὅπερ πιθανῶς ἐξηγεῖται, ἐκ τῆς καὶ ἐξ ἄλλων παραδειγμάτων γνωστῆς ἡμῖν συνήθειας τῶν ἀρχαίων, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ τάφου εἰς διαφόρους ἐποχὰς διάφορα μέλη τῆς αὐτῆς οἰκογενείας νὰ θάπτωσι, διότι ἐκ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων καὶ διαφόρων ἐπιγραφῶν τὸ τῶν ἀρχαίων προγόνων ἡμῶν πρὸς τοὺς νεκροὺς τῶν σέβας γνωρίζοντες, διστάζομεν νὰ πεισθῶμεν, ὅτι εἰς μεταγενεστέραν ἐποχὴν, ἠνεψύχθησαν οἱ τάφοι οὗτοι, καὶ ἐντὸς αὐτῶν ἐτάφησαν ἄλλα σώματα.

Καὶ ὁμολογητέον μὲν, ὅτι ὀλίγα μόνον ἀντικείμενα συγκριτικῶς πρὸς τὰ εἰς τάφους διαφόρων ἄλλων μερῶν τῆς Ἑλλάδος εὐρεθέντα, εἰς τοὺς ἐνταῦθα ἀνωρυχθέντας τάφους εὐρέθησαν (14), καὶ ἐν γένει τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἀντικείμενα ἐντὸς ἀπάντων σχεδὸν τῶν τάφων τούτων, ὑάλινα δηλαδὴ ἀγγεῖα, τῶν ἐν εἶδει φιαλῶν, στενὸν λαιμὸν ἔχοντα καὶ πρὸς τὰ κάτω πλατυνόμενα, συνήθη, ὧν πολλάκις καὶ ἐξ ἐντὸς τὰ κάτω πλατυνόμενα, συνήθη, ὧν πολλάκις καὶ ἐξ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ τάφου εὐρέθησαν· δυστυχῶς ὅμως ὡς ἐκ τοῦ εὐθραύστου τῆς ὕλης αὐτῶν ὀλίγιστα μόνον ἦτο δυνατόν νὰ ἐξαχθῶσι σῶα· τὰ ὑάλινα ταῦτα ἀγγεῖα συνήθως εὐρέθησαν παρὰ τὴν κεφαλὴν τοῦ νεκροῦ, σπανίως δὲ καὶ πλησίον τῶν



χειρῶν καὶ ποδῶν αὐτοῦ. Ἐκτὸς τῶν ὑαλίνων τούτων ἀγγείων εὐρέθησαν καὶ μικρὰ πήλινα ἐντὸς τῶν πηλίνων τάφων, ὧν τὰ πλεῖστα κοινὰ διαφόρων σχημάτων ἄνευ ἀπεικονίσεων εἶνε, ἐπὶ τριῶν μόνον τούτων εὐρίσκουμεν ἀπεικονίσεις ἐρυθροῦ χρώματος ἐπὶ μέλανος τοῦ ἀγγείου· ἐπὶ ἐνὸς παιδίου καθήμενον καὶ πρὸ αὐτοῦ μικρὸν ἀγγεῖον, ὡς συνήθως ἐπὶ ἀγγείων εἰς τὰ περίε τῶν Ἀθηῶν καὶ τοῦ Παιριῶς εὐρεθέντων (βρα Jahn, Ber. d. K. saechs. Ges. 1856)· ἐπὶ ἄλλου εὐρίσκουμεν καθημένην γυναῖκα, καὶ ἐπὶ τρίτου βακχικήν τινα παράστασιν λίαν προστέχου καὶ ἀμελοῦς ἐργασίας. Ἐκτὸς τῶν ἀγγείων εἰς πλείστους τάφους εὐρέθησαν λεπτότατα φύλλα χρυσοῦ ἐν σχήματι τῶν τῆς ἐλαίας φύλλων, ἅτινα πολλάκις καὶ τρία ὁμοῦ ἠνωμένα τὴν κεφαλὴν τοῦ νεκροῦ περιεκύκλουν, τὰ φύλλα ταῦτα ἀπετέλουν χρυσοῦς στεφάνους, οἵτινες συνήθως, ὡς νομίζομεν, ἐτίθεντο ὑποκάτω τῆς κεφαλῆς τοῦ νεκροῦ πολλάκις ὅμως καὶ διὰ τούτων ἐστέφετο ὁ νεκρὸς, ὡς ἀπεδείχθη ἡμῖν ἐκ τάφου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρέθησαν φύλλα τοιαῦτα ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ κρανίου (9). Νομίσματα εὐρέθησαν ὀλίγιστα, ὡς ἐν γένει εἰς ἅπαντας τοὺς μέχρι τοῦδε εἰς τὰ περίε τῶν Ἀθηῶν ἀνακαθέντας τάφους, καὶ ἀσήμαντα ῥωμαϊκῆς μάστιχα ἐποχῆς· χαλκινὸν νόμισμα τῆς πάνυ μεταγενεστέρης ἐποχῆς εὐρέθη ἐντὸς τῶν ὀδόντων τοῦ νεκροῦ καὶ δύο λεπτότατα χρυσοῦ στρογγύλα ἐλάσματα ἔκτυπον ἔχοντα τὴν γλαυκὰ εὐρέθησαν πρὸς τούτους δύο λεπτότατα στρογγύλα ἐλάσματα ἀργυρᾶ, ἅτινα ἀρχικῶς πιθανῶς προσηρημασμένα πρὸς ἄλληλα ἦσαν, ὧν τὸ ἐν φέρει ἔκτυπον παράστασιν τῆς Προμάχου Ἀθηνᾶς μετ' ἐπιγραφὴν ΑΘΕ, τὸ ἕτερον κεφαλὴν Μεδούσης, ὡς πλείστα ἀττικὰ νομίσματα ἀρχαίας ἐποχῆς.

Καὶ διάφορα μετάλλινα ἀντικείμενα ἐντὸς τῶν τάφων εὐρέθησαν, οἷον σκεγγίδες σιδηραὶ πλείσται (10), πάντοτε πλησίον τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοῦ νεκροῦ, πολλάκις καὶ δύο εἰς τὸν αὐτὸν τάφον· στρογγύλοι χαλκίνοι κρίκοι, οἵτινες ὡς εἰκάζομεν ἐχρησίμευσον εἰς προσάρτησιν τῶν σκεγγίδων καὶ τοῦ ἀγγείου τοῦ ἐμπεριέχοντος τὸ ἔλαιον εἰς χρῆσιν τῶν παλαιστών, ὅπως ἐπὶ νεκρικῶν ἀναγλύφων παριστανόμενους τοὺς εὐρίσκουμεν ἐντὸς γυναικείων τάφων εὐρέθησαν κάτοπτρα χαλκίνα διαφόρου μεγέθους στρογγύλα ἄνευ λαβῶν καὶ ἄνευ ἐγκεχαραγμένων παραστάσεων ἢ κοσμημάτων (11), ὡς τὰ εἰς Ἰταλίαν ἀνακαπτόμενα, πρὸς τούτους καὶ διάφορα χαλκᾶ μικρὰ ἐργαλεῖα εἰς καλλωπισμὸν τῶν γυναικῶν χρησιμεύσαντα, καθὼς καὶ μέλαινα βραχίονα καὶ σάπων (βρα καὶ Ἀρχαιολογ. Ἐφημ. 1840 σελ. 388).

Εὐρέθη πρὸς τούτους καὶ σταθμὸς τετράγωνος μολύβδινος, φέρων ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας ἔκτυπον ἀμφορέα καὶ περίε τὴν ἐπιγραφὴν ΗΜ ΤΡΙ — Καὶ πήλινα μορφαὶ εὐρέθησαν. Μορφὴ Τελεσφόρου εἰς τὰ κάτω τοῦ σώματος ὁπῆν ἔχοντα, ὅπως καὶ ἐπὶ ἄλλων πηλίνων μορφῶν ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς ἀρχ. ἐταιρίας εὐρισκομένων, καὶ ἵππος πήλινος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ζωηρὰ ἔχνη χρωματισμοῦ, καὶ μικρὰ μορφὴ Σιληνοῦ μετ' ἀγγείου εἰς τὴν ἀριστερὰν εὐρέθη πρὸς τούτους καὶ δακτυλίδιον χρυσοῦν καὶ μικρὸν ἀργυροῦν σκεῦος ἐν εἶδει ἡμισελήνου. — Εἰς τοὺς πλείστους τῶν τάφων εὐρέθησαν καὶ καρφία διαφό-

ρων σχημάτων, πιθανῶς τῶν ξυλίνων θηκῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐθάπτοντο οἱ νεκροὶ (12) εὐρέθη τέλος εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν καὶ ψηφιδωτὸν ἑὸς ἀπλούστατον, καὶ ἄνω αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ χώματος μέγα πλῆθος πηλίνων μητρῶν διὰ μικρὰς πηλίνους μορφᾶς, ὅπερ πιθανῶς ἡμῖν τὴν θέσιν κεραμείου ἐμραίνει· ὡς καὶ πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ τεθραυσμένων ἀγγείων ἄπειρον πλῆθος, καὶ τεμάχιον κοκκαλίνου αὐλοῦ. — Τέλος ἐγένετο καὶ ἀποπειρατῆριος ἀνασκαφὴ εἰς θέσιν τῶν κοινῶς ἐλαιοτριβείων καλουμένων, πρὸς βορρᾶν τῆς Ἀγίας Τριάδος, ὅπου ἐκτὸς πλείστων θραυσμάτων πηλίνων ἀγγείων εὐρέθησαν καὶ δύο τάφοι πλησίον ἀλλήλων, ἀρίστης κατασκευῆς καὶ πολυτελέστατοι ἐκ μαρμαρίνων πλακῶν, ἐντὸς τοῦ ἐνὸς τῶν ὁποίων δὲν ἦσαν ἢ τρία τῶν συνήθων ὑαλίνων ἀγγείων, τοῦ ἑτέρου οὐδὲ τὰ ὅσα ἐμπεριέχοντος.

Ταῦτα ἐν συντόμῳ εἶνε τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης, ἅτινα ἐκ νέου ἀπέδειξαν ἡμῖν, ὅτι καὶ διὰ μικρᾶς δαπάνης δύναται τις ἐν Ἑλλάδι πλείστα σπουδαῖα ἀρχαῖα νὰ ἀνακαλύψῃ, ἅτινα οὐ μόνον ὀλικῶς πληρέστατα ἀναταμιθεῖν τὸν τὰς τοιαύτας ἀνασκαφὰς ἐπιχειροῦντα, ἀλλὰ καὶ πλείστα παρέχουσι νέα διδόμενα, διὰ τῶν ὁποίων ἢ τῆς ἀρχαιολογίας ἐπιστήμη ὠφελεῖται· ὥστε εὐχῆς ἔργον εἶνε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἢ ἐφορία τῆς ἀρχαιολογικῆς ἡμῶν ἐταιρίας νὰ δαπανήσῃ χρηματικὴν τινα ποσότητα εἰς τοιοῦτου εἶδους ἀνασκαφὰς, ἵνα διὰ τῶν ἀνευρισκομένων οὐ μόνον τὸ μουσεῖόν τῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν τῆς ἀρχαιολογίας ἐπιστήμην διὰ σημαντικῶν ἀνακαλύψεων πλουτίσῃ.

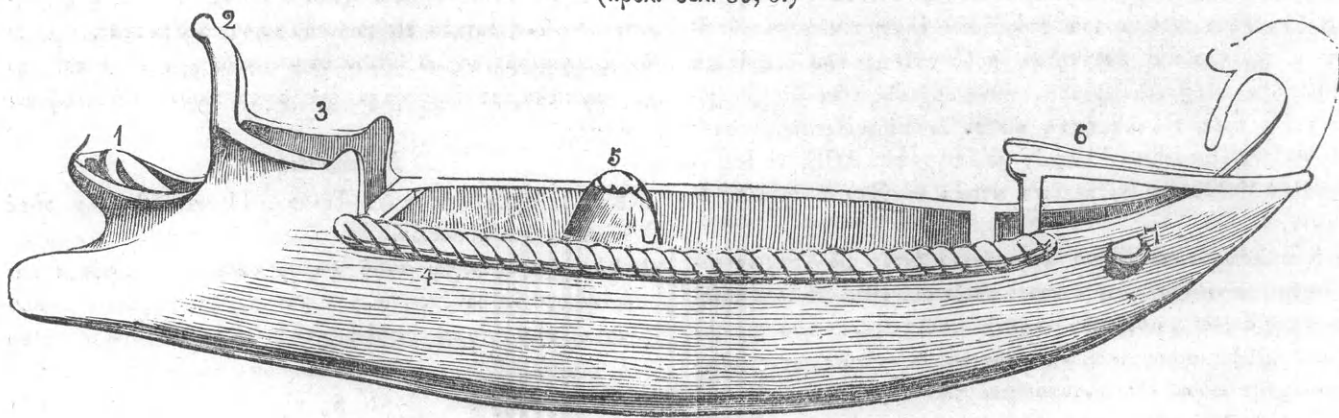
#### Σημειώσεις.

- 1 Καὶ ὁ Αἰσχίνης κατὰ Τιμάρχ. 11 καὶ 12 καλεῖ αὐτὰ οἰκήσεις καὶ οἰκόπεδα.
- 2 Αἰσχίνης ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ καλεῖ αὐτὰ φρέατα καὶ λάκκους· ὅτι δὲ ἐχρησίμευσον καὶ εἰς ἀποταμίευσιν ἐλαίου καὶ οἴνου μαρτυρεῖ καὶ Ἀριστοφ. Πλουτ. 810 «τὸ φρέαρ δ' ἐλαίου μεστὸν» βρα καὶ Σουίδαν εἰς λέξιν λάκκος.
- 3 Πλούταρχ. εἰς Ἀρατ. § 53. «νόμου ὄντος ἀρχαίου μηδένα θάπτεσθαι τειχῶν ἐντὸς, ἰσχυρᾶς τε τῷ νόμῳ δαισιδαιμονίας παρούσης» ὥπερ καὶ Κικέρων Fam. IV, 12 καὶ ἄλλοι.
- 4 Περὶ τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης βρα Φιλίστορα I. σελ. 457. καὶ Ἀρχαιολογικὴν τοῦ Βερολίνου Ἐφημερίδα 1861 σελ. 195.
- 5 Ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας καὶ εἰς τὴν ἀρχαιοτάτην ἤδη ἐποχὴν πολλάκις τοὺς νεκροὺς τῶν ἑκατον, δηλοῦται ἡμῖν ἐκ πολλῶν χωρίων ἀρχαίων συγγραφέων· (βρα Hermann Griech. Privat. Alterth. I § 40 1).
- 6 Ἡ παράστασις αὕτη φαλλοῦ ὑπενομιεῖται ἡμῖν τὰς συνήθεις εἰς Βοιωτίαν εὐρισκομένας νεκρικὰς στήλας, ἐν εἶδει τετραγώνου μικροῦ βωμοῦ, ὧν τὸ ἄνω μέρος κοσμεῖται διὰ φαλλοῦ· ὁ Ῥόσσιος (Arch. Aufs. I 26) καὶ τὰς συνήθεις στρογγύλας νεκρικὰς στήλας ὡς συμβολικῶς τὸ σχῆμα τοῦ φαλλοῦ παριστανούσας ἐκλαμβάνει.
- 7 Τινὲς αὐτῶν ἐξεδόθησαν ἤδη ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Πουσοπούλου εἰς τὸ πρῶτον τεῦχος τῆς Ἀρχ. Ἐφημερίδος. Ἄς ἐπιτραπῇ ἡμῖν ἐνταῦθα νὰ δηλώσωμεν, ὅτι τῆ ἐσω-

- τερικῆ οἰκονομία τῆς ἐφημερίδος ταύτης οὐδόλως συμ-  
φέρων νομίζομεν, αἱ συνήθειαι νεκρικαὶ ἐπιγραφαὶ νὰ ἐκδί-  
δονται πανομοιότυπως· διότι ἡ τριαύτη πολυτέλεια ἐλα-  
χίστην μόνον παρέχει ὠφέλειαν τῇ ἐπιστήμῃ, ἐνῶ καὶ ἡ  
δαπάνη καὶ ὁ τόπος κάλλιον δύναται εἰς ἐκδόσιν περιέρ-  
γων ἐπιγραφῶν καὶ ἄλλων μνημείων τῆς ἀρχαιότητος νὰ  
χρησιμεύσῃ.
- 8 Εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν πλησίον τῶν πηλίνων τάφων εὐρέ-  
θησαν ἐντὸς τοῦ χώματος διάφοροι πήλινοι ἀμφορεῖς τε-  
θραυσμένοι, ἐντὸς τῶν ὁποίων συνήθως ὄσπᾶ, ἢ καὶ μικρὰ  
ἀγγεῖα.
- 9 Ἐπὶ εἰκόνων ἀγγείων πολλάκις εὐρίσκειν νεκροὺς ἐ-  
στεμμένην τὴν κεφαλὴν ἔχοντας· οὕτω λ. χ. ἐπὶ ἀγγείου  
τοῦ Βερολίνου Gerhard Dmll. u Forsch 1861. tf. CLVI.  
Ἐνῶ ἐπὶ λαμπροῦ ἀγγείου εὐρίσκειν παριστανόμενον  
τὸν νεκρὸν Ἀρχέμωρον στεφανώμενον ὑπὸ τῆς τροφῆς  
(Ovèrbeck Gal. her. Bildw tf IV, 8).
- 10 Εἰς τὰ περίε τῶν Ἀθηνῶν συνήθως εὐρίσκειν ἐντὸς  
τῶν τάφων στεγγίδας σιδηρᾶς, ἐνῶ αἱ ἐντὸς τῶν τῆς  
Κορίνθου τάφων εὐρήθεισαι συνήθως χαλκαὶ εἶναι, ὅθεν καὶ  
καλλιτέρας διατηρήσεως.
- 11 Ὡς ἐπληροφορήθημεν εὐρέθησαν ὅμως καὶ εἰς Κόριν-  
θον καὶ Ἀττικὴν κάτοπτρα ἐγκεχαραγμένας ἔχοντα παρα-  
στάσεις· εἶναι ὅμως σπανιώτατα.
- 12 Περὶ τῶν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐν χρήσει ξυλίνων θηκῶν,  
ὄρα καὶ Σουτδαν II σελ. 194. καὶ πολλάκις τεμάχια  
τοιούτων ἐντὸς τάφων εὐρέθησαν, οὕτω παρὰ Γροπίου  
εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἐνεστώσης ἑκατονταετηρίδος ἐντὸς τάφων  
τῆς Ἀττικῆς (ὄρα Πρόσιος. Arch Aufs I σελ. 23)· ὡ-  
σπερ καὶ κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1860 εἰς τάφους παρὰ τὴν Ἀ-  
γίαν Τριάδα.
- 13 Ὡστε αἱ ἀνασκαφαὶ αὐταὶ καὶ αἱ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς Πει-  
ραιᾶ γενόμεναι ἀπέδειξαν τὸ ἐσφαλμένον τοῦ ὑπὸ Πλο-  
τάρχου εἰς βίβλιν Σολ. § 10 ἀναφερομένου «θάπτουσι  
δὲ Μεγαρεῖς πρὸς ἔω τοὺς νεκροὺς στρέφοντες, Ἀθηναῖοι  
δὲ πρὸς ἐσπέραν».
- 14 Καὶ Πρόσιος (Arch Aufs I, 24) ἀναφέρει, ὅτι ἐντὸς  
τῶν τάφων τῶν περίε τῶν Ἀθηνῶν συγκριτικῶς ὀλίγα  
μόνον ἀγγεῖα εὐρέθησαν.

Περβάνογλου.

Γ' Τὸ ἐν τῷ Ἐρεχθεῖῳ εὐρεθὲν πλοῖον.  
(πρὸλ. σελ. 39, 9.)



Τῇ 27 Φεβρουαρίου, ἐν ταῖς ἐν τῷ Ἐρεχθεῖῳ ἀρχαιολογι-  
καῖς ἀνασκαφαῖς τοῦ καθηγητοῦ Κ. Βαίτιτσερ, κατὰ τὴν 10  
ᾠραν π. μ. ἀνεκαλύφθη πλοῖον χάλκινον, τοῦ εἴδους τῶν λι-  
θυρινίδων, κορυφώτατον καὶ ὁῶν, ὅσον ἔνεστι. Τὸ μῆκος αὐ-  
τοῦ, μετρούμενον ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ κορυμβοῦ, μέχρι τῆς  
πρόμνης εἶναι 30 ἑκατοστὰ τοῦ γαλλικοῦ μέτρου, τὸ δὲ πλά-  
τος αὐτοῦ μετρούμενον κατὰ τὸ πλατύτερον μέρος, παρὰ τὸν  
ιστὸν εἶναι 5 ἡμισυ ἑκατοστὰ τοῦ γαλλικοῦ μέτρου. Τὸ ὕψος  
αὐτοῦ ἀπὸ τὴν στείρην τῆς τρύπιδος μέχρι τοῦ τράφηκος καὶ  
τῶν οἰσύνων ριπέων εἶναι 5 ἑκατοστὰ τοῦ γαλλικοῦ μέτρου.  
Τὸ δὲ βάθος τοῦ κύτους ἢ γάστρας 4 ἑκατοστὰ. Τὸ ἀνά-  
θημα τοῦτο εὐρέθη ἑναποθεθειμένον ἐπιμελῶς ἐπὶ ὀπῆς τινος,  
τοῦ ἐκ πλίνθων πωρίνων τοίχου, ὃς διαιρεῖ τὸ Πανδρόσειον  
ἐκ τοῦ Κεχροπέσιου. Ἴσως εἰς τὸ μέρος τοῦτο ἦν τὸ πάλαι τὸ  
ὑπόγειον ἐκεῖνο τὸ παρὰ τὸ κενοτάφιον τοῦ Κέχροπος καὶ  
Ἐριχθονίου, περὶ οὗ ποιεῖται μνησίαν ὁ Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς  
ἀκολούθοις στίχοις

αἰδρυσόμεθα οὖν αὐτίκα μάλα, ἀλλὰ περίμενε

τὸν πλοῦτον, οὗ περ ἦν ἰδρυμένος  
τὸν ὀπισθόδομον αἰεὶ φυλάτταν τῆς θεοῦ.

Ὁ Σχολιαστὴς αὐτοῦ ἐξηγῶν τοὺς στίχους τούτους, λέγει  
ὀπίσω τοῦ νεῶ διπλοῦς τοίχους ἦν τῆς καλυμένης πολιᾶδος Ἀ-  
θηνᾶς, ἔχων θύραν ὅπου ἦν θησαυροφυλακεῖον· διπλοῦν δὲ τοῖ-  
χον ἔνεστι ἐνταῦθα ὁ σχολιαστὴς τοὺς δύο τοίχους Α' τὸν διαι-  
ροῦντα τὸν ναὸν τῆς Πολιάδος ἀπὸ τὸ Πανδρόσειον, καὶ Β  
τὴν διὰ κίωνων διαίρειν τοῦ Πανδρόσειου ἀπὸ τὸ Κεχροπέσιον,  
ἢ δὲ διαίρεισι, αὕτη καὶ νῦν καταφανής ἐστι. Παράβαλ. περὶ  
τούτου τὴν ἐπιγραφὴν ὑπ' ἀριθ. 1642 τῆς ἀρχαιολογικῆς  
ἐφημερίδος, καὶ τὰς εἰς αὐτὴν σημειώσεις. Τὸ ὑπόγειον  
τοῦτο οἱ χριστιανοὶ, ὅτε τὸ Ἐρέχθειον εἰς ναὸν τῆς Πανα-  
γίας μετεποίησαν, χύσαντες ἐπελάθοντο ἐκεῖ τὸ ἀνάθημα  
τοῦτο, ἢ καὶ ἐπίτηδες ἀφήσαν ἐνταῦθα, οὐχὶ ἐν ἐπαφῇ χω-  
μάτων, ἀλλὰ κεκαλυμμένον λατόπη ὅπως διατηρηθῆ κάλλιον  
τοῦτο διὰ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν ὡς καὶ διετηρήθη (1).

(1) Σημειοῦμαι ἐνταῦθα, ὅτι ὅσα χάλκινα λείψανα, οἶον



Τὸ σχῆμα τοῦ πλοίου τούτου ἐστὶν ἐμφερὲς τοῖς ἐν χρήσει πλοιαρίοις τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, ἐπὶ τοῦ περιτόνου, τοῦ τε δεξιοῦ καὶ εὐωνόμου τοίχου τοῦ πλοίου, παρατηρεῖ τις εἰς τὸ λείψανον τοῦτο τὰ παρὰ τοῦ Ὀμήρου περιγραφόμενα ἀφράξε δέ μιν ῥίπτεσι διαμπερὲς Οἰτυίνῃσι κύματος εἴλαρ ἔμενε» ὡς καὶ τώρα ἀπαραλλάκτως σχηματίζουσι τὰ περίτονα ταῦτα ἐκ κλώνων λύγου Οἰσούπλοκα, ἀμυντήρια τῇ νηϊ κατὰ τῶν ἐπερχομένων αὐτῇ κυμάτων. Ἐν τῷ τύπῳ τούτῳ τῆς ἀττικῆς ὀλκάδος, μέρος τῆς πύρας καὶ τῆς πρύμνης ἐστὶ μόνον πεφραγμένον, ὥσπερ εἴθισται τοῦτο μέχρι τοῦδε εἰς τὰ μικρὰ πλοῖα.

Τὸ χάλκινον τοῦτο πλοῖον ἔκειτο ἐν τῷ ναυῷ τῆς Πολιάδος ἀνάθημα αὐτῆ, ἥτις κατὰ τὸν ῥήτορα Ἀριστείδην πρώτην ἔφηξε ναῦν εἰρηναίαν μὲν Ὀλκάδα, πολεμιστήρειαν δὲ τριήρη· διὰ τοῦ ἀναθήματος τούτου εἰκονίζον ἴσως τὴν ὀλκάδα τὴν παναθηναϊκὴν, διὸ κατὰ τὸν ἀρχαιότερον τρόπον ἐστὶν εἰργασμένη, ἤτοι ἄφρακτος, ὥσπερ τὰ πρὸ τῶν Τρωϊκῶν πλοῖα, παντελῶς κενῆ, ἀφ' ἑκατέρωθεν αὐτῆς ἔχουσα ἐπητίδας τῇ πρύμνῃ, καὶ ἔκτριον ἔνθα ὁ κυβερνήτης ἐκάθητο, καὶ ἰστὸν κοίτης ἐντοθεν μεσοῦμης, κατὰ τὸν ἀρχαιότερον τρόπον, ἦν δὲ οὗτος σιδηροῦς, λεπτότερος μὲν κατὰ τὴν ὀπὴν τῆς τρόπιδος εἰς τὴν εἰσέρχεται μικρόν τι, παχύτερος δὲ πρὸς τὸ κοῖλον τῆς νηός· ὁ ἰστὸς οὗτος δευδωθεὶς ὑπὸ τοῦ χρόνου δὲν σώζεται ὅλος, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν πύραν σταμίνας δύο ἔχει, ἔνθα ὁ κελευτής ἢ ὁ πρωράτης ἴστατο, καὶ πρὸ αὐτῶν ὀρθοστάτην ἔχει, ὥσπερ καὶ τὰ σημερινὰ πλοιαρία, ἅπερ σταυρωειδῆ τοῦτον ἔχουσιν πιθανώτερον δὲ τὸ πλοῖον τοῦτο νὰ ἦναι ἢ καλουμένη παρὰ τοῖς ἀρχαίοις σκάφη, ἦν ἐν τοῖς Παναθηναίοις ἔφερον οἱ σκαφηφόροι, ὅρα Ἡσυχ. εἰς σκάφη· καὶ ἢ συνήθεια τὰ τοιοῦτου εἶδους πλοῖα σκάφη καλεῖ:

Ἐπὶ τῆς πρύμνης δὲ ἔνθα ἴσταται συνήθως τὸ εὔσημον ἐν τῇ νηϊ ταύτῃ ὑπάρχει πτυοειδῆς τις ὀπὴ, εἶδους μύτης ἢ μυκτῆρος λύχνου. ἐν αὐτῇ φαίνεται κρίκος χαλκοῦς ὅπως ὑποστηρίζῃ ἴσως τὴν θυραλλίδα. ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ ἀνάθημα τοῦτο εἶδος λύχνου ἐν σχήματι πλοίου ὡς ὑπάρχει καὶ ἐν ἑτερον τοιοῦτον ἀνάθημα εὔρεθὲν ἐν τῇ Πομπηΐᾳ ὅπερ ὑπάρχει οὐχὶ καθ' ὅλα παρεμφερὲς τῷ παρόντι. [ὅρα Bartoli Luc. ant. I. 5 Ἄν ὅμως λάβωμεν τὴν ἐξήγησιν αὐτοῦ ἐκ τῶν ἀκολούθων στίχων τὸν Αἰσχύλου [ἐκείτῳ.]

Εὔσημον γὰρ οὐμὲ λαυθάνει»,  
στολομοὶ τε λαίφους καὶ παραρρύσεις νεῶς  
καὶ πρῆρα πρόσθεν ὄμμασι βλέπουσ' Ὀδὸν»,  
Οἴακος Ἰθωντῆρος ὑστάτου νεῶς»

τότε ἢ ὀπὴ αὕτη σημαίνει τὴν θέσιν εἰς τὴν τὴν νύκτα αἱ παλαίταται Ὀλκάδες δᾶδας ἀνήπτον ἐπὶ σχάρας μεταλλίνου, ὅπως ὁ πρωρεὺς ἀνακαλύπτῃ τὰς ἀκτὰς· οἱ ἀλιεῖς σήμερον πράττουσι τῷ τρόπῳ τούτῳ τὰς ἐν νυκτὶ ἀλιεύσεις αὐτῶν, καὶ τὸν πρὸ τῆς πρύμνης τιθέμενον πυρσὸν περιφόνι καλοῦσι.

πόδας λεόντων, ἀγαμάτια, ἢ ἄλλα λείψανα τῆς ἀρχαιότητος εὑρήκαμεν εἰς τὰς ἐν Ἀκροπόλει ἀρχαιολογικὰς ἀνασκαφὰς, περικεκαλυμμένα λατύπη, ταῦτα σώζονται κάλλιστα. Κ. Σ. Π.

Τὸ ἀνάθημα τοῦτο ἐπήρτητο ἐν τῷ ναυῷ, πιθανῶς ἐκ τοῦ ἰστοῦ αὐτοῦ: Τὴν εἰκόνα τοῦ πλοιαρίου τούτου χρεωστώ εἰς τὸν φίλον Κύριον Βαίττιχερ.

Κ. Σ. Πιττάκης.

Δ'. νεώταται ἀνακαλύψεις ἐκ τῶν ἐν τῷ διονυσιακῷ  
θεάτρῳ ἀνασκαφῶν.  
(πρὸβλ. σελ. 64,1.)

λίαν καρποφόρος ἀπέδῃ τὸν μῆνα τοῦτον ἢ ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Διονύτου ἀνασκαφῇ ἐπιμελεία μὲν τοῦ κυρίου Στράκκου δαπάνη δὲ αὐτοῦ τε καὶ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας. οὐδέποτε τὸ κοινὸν τῶν Ἀθηναίων ἐφάνη τόσον πρόθυμον εἰς ἐπίσκεψιν ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν ὅσον εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν. αἴτιον δὲ τῆς τοιαύτης ἐκείσε συρροῆς τοῦ πλήθους δύναται νὰ θεωρηθῇ τοῦτο μὲν ἢ διαδοθεῖσα ὑπὸ τῶν τὰ πάντα τολμώντων ἀμαθεστέρων δημοσιογράφων ἰδέα ὅτι ἢ θέσις τοῦ θεάτρου τοῦ Διονυσίου (ἢ, ὡς οἱ τοιοῦτοι φιλοῦσι νὰ τὸ ἀποκαλῶσι, τοῦ Βάκχου) ἦν ὅλος ἄγνωστος καὶ νῦν τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν σοφῶν Γερμανῶν ἀνευρέθη, τοῦτο δὲ καὶ τὰ ὄντως λίαν σπουδαία πράγματα τὰ δεημέραι αὐτοῦ ἀνακαλυπτόμενα.

μετὰ τὴν εὔρεσιν τοῦ διπλοῦ θρόνου (ὅρα σελ. 64 καὶ κατωτέρω τὴν εἰκόνα αὐτοῦ) ἢ ἀνασκαφῇ παρακολουθήσασα τὴν εὔρεθεισαν κλίμακα κατὰ τὸ μέσον περιπίου τοῦ θεάτρου πρὸς τὴν ὀρχήστραν παρέσχεν εὐθὺς καὶ εἰς τὴν ἀκόλουθον σειρὰν τῶν ἐδωλίων μετὰ τὴν τοῦ Κήρυκος (ὅρα κατωτ. ἀρ. ἐπιγρ. 102-103) διπλοῦν μαρμάρινον θρόνον (ἀρ. ἐπιγραφ. 100-101), μετ' ὃν ἔφθασεν ἢ ἀνασκαφῇ, εἰς βάθος κάθειτον 6,80 γαλλικῶν μέτρων ἀπὸ τῆς νῦν πατουμένης ἐπιφανείας τῆς γῆς χωρήσασα, τὸ τέλος τῶν ἐδωλίων, καὶ ἐνόμισαν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὅτι τὸ φανὲν κεκλιμένον ὀλίγον λιθόρωτον ἔδαφος ἀνῆκε πλέον εἰς τὴν ὀρχήστραν τοῦ θεάτρου. ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἐφάνη καὶ ἄλλη σειρὰ θρόνων ὁμοίων τοῖς ἀνωτέρω ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς μεταξὺ κλίμακος ἐκτεινομένη (ἀρ. ἐπιγραφ. 89 καὶ 97) καὶ φανερὸν ἐγένετο παντὶ εἰδημόνι ὅτι ἔτι ἐν τῇ προεδρίᾳ ἤμεθα. τότε δὲ, ἀφοῦ πλέον τὰ ἔχνη τῆς κλίμακος καὶ τῶν ἐδωλίων ὅλως ἐξέλιπαν, καὶ αὐτὸς ὁ Στράκκος ἐνόμισεν ὅτι πατεῖ τὸ ἔδαφος τῆς ὀρχήστρας, εἰς δὲ τὴν ἐμῆν πρὸς αὐτὸν φιλικὴν παρατήρησιν ὅτι τὸ πατούμενον λιθόρωτον ἔδαφος δὲν ἔνε δριζόντιον πεποιημένον, ἀλλ' ἠρέμα κεκλιμένον πρὸς τὰ κάτω, ἀπήντησε ὅτι ἐν-

δέχεται μόνον ἐνταῦθα περίε τῶν θρόνων νά κατασκευάσθῃ οὕτω, κατωτέρω ὁμοῦς ἐριζόντιον. ἐν τούτοις χωρησάσης τῆς ἀνασκαφῆς πρὸς τὰ κάτω εὐρέθησαν ἰστάμεναι καθέτως πλάκες μαρμάριναι ὡς ἐνός μέτρου ὕψος ἔχουσαι καὶ ἀνάλογον πλάτος, συνεχόμεναι ἀλλήλαις καὶ οἷον φραγμὸν ἀποτελοῦσαι μεταξὺ τοῦ κυρίως θεάτρου καὶ τῆς ὀρχήστρας. τὸ ἄκροφον ὁμοῦς καὶ ἀνώμαλον καὶ ἀπλῶς εἶπειν τὸ ἄτεχνον τῆς συναρμογῆς, ξέσεως καὶ θέσεως τῶν πλακῶν τούτων ἰκανὸν φαίνεται μοι τεκμήριον διὸ ὑστερώτερα ἐστήθησαν, εἴτε ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων ἵνα χρησιμεύωσιν ὡς ἔρκος τῶν ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ μονομαχιῶν τυχόν, ὡς ὁ κύριος Στράκκος εἶκασεν, εἴτε καὶ ἐπὶ τῶν τουρκικῶν μᾶλλον χρόνων, ὡς ἐγὼ εἰκάζω (τεκμαίρομαι δὲ ἐκ τῶν συνυπαρχόντων αὐταῖς βαρβαρικῶν τοίχων), ἵνα μεταποιηθῇ ἢ λιθόστρωτος ὀρχήστρα ἄνευ μεγάλης δαπάνης εἰς δεξιὰ μὲν ὕδατος. ἀλλὰ τὸ ἀληθές ἢ ἀφανῆ ἀφοῦ καὶ τοῦτο τὸ μέρος ἀνασκαφῆ. νῦν δὲ ἡ ἀνασκαφὴ ἐτραπῆ πρὸς δεξιὰν ἢ πρὸς τὸ δυτικόν τοῦ θεάτρου κατὰ τὴν βούλησιν τοῦ διευθύνοντος τὴν ἀνασκαφὴν ἀρχιτέκτονος κυρίου Στράκκου καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν λογίων νά ἴδωσι τοὺς ὑποφαινομένους θρόνους καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐπιγραφάς. οὕτω δὲ ἀνεκαλύφθησαν πρὸς τοῦτο τὸ μέρος δύο μὲν ὀλόκληραι σειραὶ ἐδωλίων καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς τρίτης, ὥστε ἔχομεν ἤδη φανεράς τὰς ἀρχὰς τεσσάρων κερκίδων τοῦ κοίλου καὶ μεταξὺ αὐτῶν κλίμακας τρεῖς. τῶν κλιμάκων δὲ τούτων (ὧν τὸ μὲν πλάτος = 0.725 τὸ δὲ βάθος τῶν βαθμίδων 0,80 καὶ τὸ ὕψος 0,22) ἡ πρώτη εὐρεθείσα, ἡ δι' ἧς ἐχώρησε πρὸς τὴν ὀρχήστραν ἡ ἀνασκαφῆ, ἀνεκαλύφθη καὶ πρὸς τὰ ἄνω σχεδὸν ὄλιγ. εὐρέθησαν δὲ συνεχτῆ παρ' αὐτὴν πρὸς δεξιὰν ἐδωλίου δεκαεὶ ἀπὸ τῆς ὀρχήστρας πρὸς τὰ ἄνω ἀριθμηθέντα. αὐτοῦ δὲ εὐρέθη χέρσος γῆ πλέον καὶ διεκόπη ἢ παραιτέρω πρὸς τὰ ἄνω ἀνασκαφῆ ὥστε δὲν δυνάμεθα ἀκόμα νά εἰκάσωμεν ἂν μέχρι τοῦ πρώτου διαζώματος ἐφθάσαμεν ἢ μέχρι σημείου τινος τῆς κατατροφῆς τοῦ θεάτρου. κάτω δὲ ἐν τῷ ἀνασκαφέντι μέρει τῆς προεδρίας εὐρέθησαν θρόνοι μαρμάριναι εἴκοσι καὶ εἰς, οἱ πάντες μετ' ἐπιγραφῶν δηλοῦσάν τοὺς ἐπ' αὐτῶν καθημένους καὶ θεωμένους, ἀλλ' οὐχὶ τοὺς ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς ἀκμῆς τοῦ ἑλληνικοῦ δράματος οἱ πλείστοι, ἀλλὰ τοὺς ἐπὶ Αὐγούστου καίσαρος καὶ Ἀδριανοῦ, εἰ καὶ οἱ θρόνοι αὐτοὶ, οἱ πλείστοι, φαίνονται ἐκ τῶν καλῶν χρόνων ὄντες, ὡς ἐκ τῆς ἐπεμελοῦς αὐτῶν ἐξεργασίας, καὶ τυχὸν ἀπὸ Λυκούργου τοῦ ῥήτορος ὁ διεκόσμησε καὶ ἀπετελείωσε τὸ θέατρον τοῦτο καθ' ἃ ἐκτενέστερον ἄλλοτε ἢ ἀγράφωμεν. τέσσαρα δὲ

εἶδη θρόνων ἐφάνησαν μέχρι τούδε, ὧν τὰς εἰκόνας θὰ δώσωμεν ἐν τούτῳ τῷ τεύχει ἢ ἐν τῷ ἐπομένῳ.

προχείρους οὖν ἔχοντες τοὺς θρόνους οἱ τότε Ἀθηναῖοι εἴτε δι' ἔνδειαν εἴτε διὰ κολακείαν ἀπέξεσαν τὰ ὀνόματα τῶν προγόνων των καὶ ἀνεκόλαψαν ἄλλα, καὶ δὴ καὶ ἱερέων ἀποθεωθέντων Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων (ἀρ. 98, 99). τῆς τριαύτης δὲ ἀνοσίου πράξεως σημεῖα, ἀλλοῦ μὲν σαφέστερα ἀλλοῦ δὲ ἀμυδρότερα, εὐρηκα ἐπὶ δέκα καὶ ἑπτὰ θρόνων (ἀρ. 86, 87, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 101, 102, 103, 105.) τῶν λοιπῶν δὲ τεσσάρων (ἀρ. 85, 88, 100, καὶ 104), τῶν φερόντων γνησίας τὰς ἐπιγραφάς των, ὁ ὑπ' ἀρ. 104 καὶ μικρότερος τῶν λοιπῶν ἵνε καὶ ἀμελέστερον ἐξεσμένος καὶ μόνος ἄνευ ἀνακλίσεως φαίνεται ὅτι ἐποιήθη. πολλοὶ δὲ τῶν θρόνων μετετέθησαν ἐκ τῆς ἀρχικῆς των θέσεως τότε, ὅτε περ καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ αὐτῶν μετεβλήθησαν οἱ πλείστοι ὁμοῦς ἀφέθησαν ἀμετακίνητοι, καὶ μάλιστα οἱ κατὰ τὴν πρώτην σειρὰν τῆς προεδρίας εὐθὺς μετὰ τὴν ὀρχήστραν συντεθειμένοι ἀνὰ πέντε καθ' ἕκαστον ἐδωλίον ἢ μᾶλλον πρὸ ἑκάστης κερκίδος, ἦτοι οἱ ὑπ' ἀρ. 85 — 89, καὶ 90-94 καὶ 95 — 96. μετατεθειμένοι δὲ φαίνονται ἐκ τῆς κατὰ τὸ πλάγιον αὐτῶν ἀνωμάλου κατὰ τὴν ἀρμογὴν διεξέσεως οἱ ὑπ' ἀρ. 97, 100, καὶ 102. οἱ δὲ ὑπ' ἀρ. 104 καὶ 105 φαίνονται ἐξ ἀρχῆς πεποιημένοι ἀθύπαρκοι. οἱ ἀμετατόπιστοι κεῖνται κατὰ συστήματα ἀνὰ πέντε συνάλληλοι, ὡς εἶπα, μόνος ἐν τῷ μέσῳ καὶ δύο διπλοὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν. οὕτως ἐν ἀρ. 85 κεῖται ἐν τῷ μέσῳ ὁ πολυτελής ἀνακλίσει καὶ ἀναγλύφους ἐκ τῆς διονυσιακῆς μυθολογίας τοῦ ἱερέως τοῦ Διονύσου θρόνος, οὗ θὰ παράσχωμεν ἀκολουθῶς τὴν εἰκόνα, ἔνθεν δὲ καὶ ἔνθεν δύο μονόλιθοι διπλοὶ, ἀκριβῶς ὁμοῦς κεχωρισμένοι ἀλλήλων, ἀρχιτεκτονικῶς ἐξεταζόμενοι, πρὸς δεξιὰν μὲν ὁ τοῦ πυθοκρήστου ἐξηγητοῦ καὶ ὁ τοῦ ἱερέως τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς, πρὸς ἀριστεράν δὲ ὁ τοῦ ἱερέως τοῦ Διὸς Πολιεῶς καὶ ὁ τοῦ θυγχοῦ θρόνος. φαίνεται δὲ μοι διὸ ἡ θέσις αὕτη τοῦ θρόνου τοῦ ἱερέως τοῦ Διονύσου, δι' ὃν οἱ διονυσιακοὶ ἀγῶνες ἐγίνοντο, τὴν ἢ τιμιωτάτη καὶ ἀρίστη ἐν τῇ προεδρίᾳ καὶ αὐτόχρημα προεδρία, περὶ τὴν ὡς περὶ κέντρον ἦσαν τεταγμένοι αἱ λοιπαὶ τίμιαι ἔδραι. ὡς τριαύτη δὲ ἡ τοῦ ἱερέως τοῦ Διονύσου ἦν δῆπου περὶ τὸ μέσον τῶν λοιπῶν τῆς προεδρίας καὶ ἀπέναντι τῆς θυμέλης, ἢ δὲ ὀπισθεν αὐτοῦ κερκίς φαίνεται ὅτι ἵνε ἢ μέση τοῦ θεάτρου. κατὰ ταῦτα δὲ ἡ πρώτη ζ' ἢ η' τοῦ κυρίως θεάτρου καλουμένη φαίνεται ὅτι εἰς πέντε κερκίδος διηρέθη. ἐγὼ γοῦν ἐκ τῆς τριαύτης ἰδέας ὁρμώμενος κατέταξα ἐν-



ταῦθα τὰς ἐπιγραφὰς τῶν μέχρι τοῦδε εἰρηθέντων θρόνων, παραθέσας καὶ ἀκριβέστατα πανόμοια ἐν ξυλογραφήμασιν ἀπεικάζματα, ἐξ ἑκμαγμάτων σμικρυνθέντα μαθηματικῆ ἀναλογίᾳ καὶ ἀκριβείᾳ ὑπὸ τοῦ φίλου Ἰω. Γ. Παπαδάκη ὅπως δὲ φαντασθῆ τις ἀσφαλῶς τὸ φυσικὸν μέγεθος τῶν γραμμάτων παρέχω κατωτέρω ὑπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ διπλοῦ θρόνου τοῦ ΚΗΡΥΚΟΣ καὶ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ τὸ κάπιτα καὶ τὸ σίγμα τοῦ ΚΗΡΥΚΟΣ (ἀρ. 102) εἰς τὸ φυσικὸν αὐτῶν μέγεθος. ἐνταῦθα δὲ ἀραδιάζω πλέον τὰς ἐπιγραφὰς, καθ' ἣν εἶπα τάζειν, ἀφίνων εἰς ἄλλον καιρὸν τὰς μακροτέρας ἀναπτύξεις.

ἀρ. 85

ΙΕΡΕΩΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΕΩΣ

ἱερέως Διονύσου Ἐλευθερέως.

ἀρ. 86

ΠΥΘΟΧΡΗΣ ΤΟΥ  
ΕΞΗΓΗΤΟΥπυθοχρήστου  
ἐξηγητοῦ.

ἀρ. 87

ΙΕΡΕΩΣ

ΔΙΟΣ ΟΛΥΜΠΙΟΥ

ἱερέως  
Διὸς Ὀλυμπίου

ἀρ. 88

ΙΕΡΕΩΣ  
ΔΙΟΣ ΠΟΛΙΕΩΣἱερέως  
Διὸς Πολιέως

ἀρ. 89

ΘΥΗΧΟΥ

θυηχίου.

ἀρ. 90

ΙΕΡΟΦΑΝΤΟΥ

ἱεροφάντου.

ἀρ. 91

ΙΕΡΕΩΣ  
ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ  
ΔΗΛΙΟΥἱερέως  
Ἀπόλλωνος  
Δηλίου.

ἀρ. 92

ΙΕΡΕΩΣ  
ΠΡΟΣΕΙΔΩΝΟΣ  
ΦΥΤΑΛΜΙΟΥἱερέως  
Ποσειδῶνος  
Φυταλμίου.

ἀρ. 93

ΙΕΡΕΩΣ ΧΑΡΙΤΩΝ  
ΚΑΙ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ  
ΕΠΙΠΥΡΓΙΔΙΑΣ  
ΠΥΡΦΟΡΟΥἱερέως Χαρίτων  
καὶ Ἀρτέμιδος  
Ἐπιπυργιδίας  
πυρφόρου.

σημ. τὸ Ἐπιπυργιδία ὡς Ἐκάτης ἀπέθετον παρὰ Πaus. Β' 1, 2. Gerh. Mythol. §. 566 σημ. τοῦ Πυρφόρος τὸ συνώνυμον Φωσφόρος παρὰ Gerh. Mythol. § 337 σημ. 3.

ἀρ. 94

ΣΕΞΗΓΗΤΟΥ  
ΕΞΕΥΠΑΤΡΙΔΩΝ ΧΕΙΡΟ  
ΤΟΝΗΤΟΥ ΥΠΟΤΟΥ  
ΔΗΜΟΥ ΔΙΑΒΙΟΥἐξηγητοῦ  
ἐξ εὐπατριδῶν χειρο-  
τονητοῦ ὑπὸ τοῦ  
δήμου διὰ βίου.

ἀρ. 95

ΙΕΡΕΩΣ  
ΠΡΟΣΕΙΔΩΝΟΣ  
ΓΑΙΗΟΧΟΥ ΚΑΙ  
ΕΡΕΧΘΕΩΣἱερέως  
Ποσειδῶνος  
Γαιηόχου καὶ  
Ἐρεχθέως.

ἀρ. 96

ΙΕΡΕΩΣ  
ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ  
ΚΟΛΛΙΝΙΔΟΣ

ἱερέως  
Ἄρτεμιδος  
Κολαινίδος.

σημείωσις. οἱ λοιποὶ τῆς παρουσίας πεντάδος θρόνοι ἄδη-  
λον ἂν σώζονται· διότι αὐτόσε δὲν ἐπροχώρησεν ἀκόμα ἢ  
ἀνασκαφή.

ἀρ. 97

ΙΕΡΟΜΝΗΜΟΝΟΣ

ἱερομνήμονος<sup>1</sup>

ἀρ. 98

ΙΕΡΕΩΣ  
ΚΛΙΔΑΡΧΙΕΡΕΩΣ  
ΣΕΒΑΣΤΟΥΚΑΙΣΑΡΟΣ

ἱερέως  
καὶ ἀρχιερέως  
Σεβαστοῦ Καίσαρος.

ἀρ. 99

ΙΕΡΕΩΣ  
ΑΔΡΙΑΝΟΥ

ἱερέως  
Ἄδριανοῦ  
Ἐλευθεραίως.

ΕΛΕΥΘΕΡΑΙΩΣ

σημείωσαι τὴν παραλήγουσαν τοῦ Ἐλευθεραίως διὰ τοῦ αἰ-  
ἐνταῦθα· καὶ ὅλη δὲ ἡ λέξις αὕτη ὑστερώτερα φαίνεται ὅτι ἐ-  
νεχαράχθη ἢ αἰλοικαὶ δύο τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης.

ἀρ. 100

ΙΕΡΕΩΣ  
ΑΠΟΛΛΩΝΟΣΠΥΘΙΟΥ

ἱερέως  
Ἀπόλλωνος Πυθίου.

ἀρ. 101

ΔΑΔΟΥΧΟΥ

δαδούχου.

ἀρ. 102

ΚΗΡΥΚΟΣ

κήρυκος.

ἀρ. 103

ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ

στρατηγοῦ.

σημ. ἄνω περὶ τὸ μέσον τῆς ἀνακλίσεως κεῖται ἐγγε-  
γραμμένη μικρότεροις γράμμασιν ἐκ χρόνων ὑστερωτέρων ἴσως  
καὶ ἄλλη ἐπιγραφή: ΚΥΡΙΑ ΙΒ ἤτοι κύρια (ἐδώλια? δώ-

δεκα?). τὸ πρὸ τοῦ Β γράμμα ἵνε ἀσαφές ἐπὶ τοῦ λίθου καὶ  
μᾶλλον τῷ ἰῶτα ὁμοιον ἢ τῷ ἄλφα.

ἀρ. 104

ΙΕΡΕΩΣ  
ΟΛΥΜΠΙΑΣ  
ΝΙΚΗΣ

ἱερέως  
Ὀλυμπίας  
νίκης

σημ. ὁ ἱερεὺς οὗτος ἦν, ὡς φαίνεται, ὠρισμένος εἰς ὑποδο-  
χὴν τῶν Ὀλυμπιονικῶν.

ἀρ. 105

ΗΠΟΛΙΣ

ΜΑΡΚΟΥΛΠΙΩ  
ΕΥΒΙΟΤΩΤΩΛΑΜ  
ΠΡΟΤΑΤΩΥΠΑΤΙ  
ΚΩΚΑΙ ΕΠΩΝΥΜΩ  
ΑΡΧΟΝΤΙ ΤΩ ΕΥΕΡ  
ΓΕΤΗΑΥΤΩ ΚΑΙ ΤΟΙΣ  
ΥΕΙΟΙΣ ΑΥΤΟΥ ΤΕΙΣΑΜΕ  
ΝΩ ΚΑΙ ΜΑΞΙΜΩ

ἡ πόλις

Μάρκῳ Οὐλίπῳ  
Εὐβιότῳ τῷ λαμ-  
προτάτῳ ὑπατι-

5 κῷ καὶ ἐπωνύμῳ  
ἀρχοντι τῷ εὐερ-  
γέτῃ αὐτῷ καὶ τοῖς  
δ[ε]ιοῖς αὐτοῦ Τεῖσαμε-  
νῷ καὶ Μαξίμῳ.

σημ. τῆς παρουσίας ἐπιγραφῆς αἱ δοτικαὶ ἀφέθησαν ἄ-  
νευ ὑπογεγραμμένου ἰῶτα, ἐν ἀρχῇ δὲ τοῦ 8 στίχου παρενε-  
βλήθη Ε μετὰ τὸ Υ. περὶ τοῦ Οὐλίπῳ πρβλ. Corp.  
inscr. Graec. ἀρ. 378 καὶ Φιλίστορ. τόμ. Α', σελ. 199.

αὐταὶ εἰσιν αἱ ἐπὶ θρόνων εὐρεθεῖσαι ἐπιγραφαὶ μέχρι  
τῆς σήμερον, σπουδαῖα ἱκανῶς, ὡς πᾶς τις ὁμολογήσει,  
ἐνθυμηθεὶς ὅτι καὶ νέα τινα παρέχουσι καὶ ἀμφίβολα βε-  
βαιουῖσι καὶ τὸ κυριώτατον, δεικνύουσιν ἡμῖν ὁποῖοί τινες  
μετεῖχον τῆς προεδρίας ἐν τῷ θεάτρῳ, τοῦλάχιστον κατὰ  
τοὺς ρωμαϊκοὺς χρόνους.

Εὐρέθησαν δὲ καὶ ἐπὶ κυβικῶν βάθρων ἐπιγραφαὶ  
δύο εἰς Ἄδριανόν ἀναφερόμεναι, ἡ μὲν πλησίον τοῦ



θρόνου τοῦ στρατηγοῦ ἐν τῇ θέσει τῆς διατηρηθεῖσα ἐπὶ τοῦ ἔδωλιου, πρὸς δὲ διακοπεῖσα ὀπισθεν ἡρμόσθη, δὶγλωσσος, περιέργως πάνυ κεκαλλιγραφημένη καὶ παρέρχουσα τοὺς τίτλους τοῦ Ἀδριανοῦ πρὶν γένῃ αὐτοκράτωρ (ἐπὶ δὲ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τοῦ βήθρου φαίνονται καλῶς τὰ ἴχνη τοῦ ἀδριάντος τοῦ Ἀδριανοῦ)· ἡ δ' ἑτέρα, ἑλληνικοῖς μόνον γράμμασιν δηλοῦσα ὅτι ἐτίμησαν δι' ἀδριάντος τὸν Ἀδρανὸν, αὐτοκράτορα ἤδη ὄντα, ἐπὶ ὁμοίῳ μαρμαρίνου βήθρου, κειμένου κατὰ τὴν αὐτὴν θέσιν εἰς τὴν ἀκόλουθον κερχίδα πρὸς δεξιάν, ἧτοι εἰς τὸ μέσον τοῦ γ' ἔδωλιου. τὸ πλάτος τούτου 0,735, ἄνω δὲ 0,82-83 τὸ δὲ ὕψος 0,55. πλησίον δὲ τοῦ πρώτου βήθρου καὶ ὀπισθεν τοῦ θάκου τοῦ ἱερέως τῆς Ὀλυμπίας νίκης (ἀρ. 104) εὐρέθη ἐν τῇ ἀρχικῇ του θέσει μεγαλύτερον βήθρον ἄνευ ἐπιγραφῆς, ἐκτεινόμενον μέχρι τοῦ πρὸς δεξιάν τέρματος τοῦ ἐφ' οὗ κεῖται ἡρμωμένον ἔδωλιου. ἡ πλευρὰ αὐτοῦ = 1,33, ἡ δὲ τῆς ἐπάνω ἐπι-

φανείας, ὅπου καὶ ἴχνη ἀδριάντος ἢ συμπλέγματος φαίνονται, 1.45 γαλλ. μ.

πλὴν τῶν εἰρημένων ἀνωτέρω ἐπιγραφῶν εὐρέθησαν καὶ διάφορα μικρὰ τμήματα ἐπιγραφῶν νεκρικῶν καὶ ἄλλων ὀλίγου λόγου ἄξια φαινόμενα, δημοσιευθησόμενα ἡμῶς ἐν καιρῷ· προσέτι πολλὰ λείψανα ἀρχιτεκτονικὰ, οἷον κορυφὴν δωρικοῦ ῥυθμοῦ κιονόκρανον καὶ τμήμα τριγλύφου ἰκανῶς μέγα, ἴσως ἐκ τινος τῶν αὐτόθι ἀναφερομένων ναῶν τοῦ Διονύσου (Παυσαν. Α', κ', 2). δύο κιονόκρανα ἰωνικὰ μετρίως ἐπεξεργασίας, 2 κορινθιακὰ μεγάλα ἐπιμελῶς ἐξεργασμένα, ἀλλὰ ῥωμαϊκῶν χρόνων, ὡς φαίνεται, ἔργα τμήματα κίωνων διάφορα διαφόρων ἐποχῶν καὶ εἰς κορινθιακοῦ ῥυθμοῦ τῶν καλῶν χρόνων, εὐρεθεῖς ἔξω τοῦ θεάτρου κατὰ τὴν καλουμένην σταν τοῦ Εὐδόμενου καὶ κορυφὴν γυναικείου ἀγάλματος ἀρίστης ἐργασίας φυσικοῦ μεγέθους· τμήμα μικροῦ ἀναγλύφου μετρίως ἐργασίας παριστάνον γυναῖκα κρατοῦσαν γλαυκὰ πιθανῶς ἀλλὰ περὶ τούτων καὶ τοιούτων ἄλλοτε θὰ γράψωμεν διὰ μακροτέρων.

νῦν δὲ δημοσιεύομεν ἐνταῦθα ὡς συνέχειαν τῶν ἐν τῇ κοίλῃ τοῦ θεάτρου εὐρεθειῶν ἐπιγραφῶν τὴν εἰς Ἀδριανὸν ἑλληνικὴν ἧς τὸ πανόμοιον ξυλογράφημα ἀπετελέσθη. τὴν δὲ λατινοελληνικὴν εἰς τὸ ἐπόμενον τεύχος.

ἀρ. 106.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΚΑΙ ΣΑΡΑΘΕΟΥ ΤΡΙΑΝΟΥ  
 ΠΑΡΘΙΚΟΥ ΥΙΟΝ ΘΕΟΥ ΝΕΡΟΥΑΙΩΝΟΝ  
 ΑΔΡΙΑΝΟΝ ΣΕΒΑΣΤΟΝ ΗΕ ΣΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ  
 ΒΟΥΛΗ ΚΑΙ Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ Χ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟΣ  
 ΕΠΙΜΕΛΟΥΜΕΝΗ ΗΣΤΗ ΣΟΙΝΗΙΔΟΣ ΦΥΛΗΣ

αὐτοκράτορα καίσαρα θεοῦ Τροϊανοῦ  
 Παρθικοῦ υἱόν, θεοῦ Νερούα υἱώνον,  
 Ἀδριανὸν σεβαστόν, ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου  
 βουλή καὶ ἡ βουλή τῶν Χ καὶ ὁ δῆμος  
 ἐπιμελουμένης τῆς Οἰνηίδος φυλῆς.

τῶν εὐρεθέντων δὲ μέχρι τοῦδε τεσσάρων εἰδῶν θρόνων (σελ. 95—96) παρέχομεν ἐν τῇ παρόντι τεύχει τὴν ἀποτελεσθεῖσαν εἰκόνα τῶν δύο τοῦ κυριωτέρου εἶδους. ἀπαράλλακτοι δ' εἰσὶ καὶ οἱ λοιποὶ ἐξ ἑνὸς μὲν λίθου πεντακκοῦ διπλοῦ πεπονημένοι, ὡς οἱ ἀπεικονισθέντες, οἱ ὑπ' ἀρ. 86+87, 88+89, 90+91, 93+94, 95+96, 98+99, καὶ 100+101. μονοὶ δὲ μονόλιθοι οἱ ὑπ' ἀρ. 92, 97. τούτων ἀκέραια διεσώθησαν οἱ ὑπ' ἀρ. 86, 91, 92, 96, 97, 98, 99, 100, 102, 103, 104, καὶ 105· οἱ δὲ λοιποὶ ἔπαθον βλάβην τινὰ, οἱ μὲν πᾶσιν οἱ δὲ ὀλίγην· καὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ ἰδιορρύθμου θρόνου τοῦ ἱερέως τοῦ Διονύσου λείπει τὸ ἄνω μέρος τῆς ἀνακλίσεως, καὶ φαίνονται ἴχνη ὀπισθεν ὅτι ἤδη τὸ πάλαι βλαφθεῖς ἐπεδιορθώθη ἢ καὶ ἐξαρχῆς ἐποιήθη οὕτω δικόμματος. τοιαῦτα δὲ σημεῖα ἐπιμελοῦς ἐπιδιορθώσεως τῶν θρόνων ἤδη κατὰ τοὺς χρόνους τῆς κατασκευῆς τῶν ἢ ὀλίγον ὑστερώτερα φαίνονται καὶ εἰς ἄλλους θρόνους, οἱ πλεῖστοι δὲ ἔχουσι καὶ ὅπας κατὰ τὸ μέσον τῆς ἐμπροσθίου ἄκρας τῆς ἔδρας τῶν, εἰς δὲ καὶ εἰς τὸ πλάγιον. διετρυπήθησαν δὲ οὕτως, ὡς εἰκάζω, ἵνα ἀπορρέῃ τὸ ἐν τῇ κοιλότητι συναθροισόμενον ἐκ τῆς βροχῆς νερόν. τὸ ἀκορυφὸν δὲ τῆς διατρυπήσεως ταύτης μαρτυρεῖ ὑστερωτέρων ἀπειρόκαλον ἐπίνοιαν, εἰς ὀλίγους μόνον θρόνους μὴ πραγματοποιηθεῖσαν· δυσεξηγητότερα δὲ φαίνονται ἄλλαι ὀπαὶ κορυφώτερα ποιηθεῖσαι κατὰ μέσην τὴν ἀνάκλισιν· οἷον ἐν ἀρ. 86, 91, 92, 88, 89.

τὸ ὕψος τοῦ ἐν τῇ πίν. θρόνου=0,96, τὸ πλάτος τῶν δύο 1,26 καὶ τὸ βάθος 0,55.

ἡ ἐν τῇ αὐτῇ πίν. ὑπ' ἀρ. 2 εἰκὼν δεῖκνυε τὸ πλάγιον τοῦ ἐν ἀρ. ἐπιγρ. 100 θρόνου.

τὴν 2 (14) Μαΐου ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἕτεροι ἐξ θρόνοι πρὸς τὸ μέρος τῆς δυτικῆς παρόδου τοῦ θεάτρου ἀνά τρεῖς ἐξ ἑνὸς ὅλου λίθου λελαξευμένοι, τοῦ εἶδους οὗ ἐν τῇ πίναι παρῆσχομεν εἰκόνα, φέροντες ἐπιγραφάς· οἱ μὲν πρῶτοι τρεῖς κατὰ τὴν πάροδον τάδε·

1	ΙΕΡΕΩΣ ΔΙΘΟΦΟΥΟΥ	2	ΙΕΡΕΩΣ ΑΥΓΩΝΕΩΣ ΔΙΘΝΥΣΟΥ	3	ΙΕΡΕΩΣ ΑΠΟΛΛΩ ΝΟΣ ΔΑΦΝΗΦΟΡΟΥ
---	---------------------	---	--------------------------------	---	------------------------------------

μετ' αὐτοὺς δὲ κενὸν ἀπέναντι τῆς ὀπισθεν ἀναφανείσεως μεταξὺ ἔδωλιων κλίμακος, μεθ' ὃ πάλιν πεντὰς θρόνων μετὰ τῶν ἐξῆς ἐπιγραφῶν, ὧν οἱ δύο τελευταῖοι ἀνεκαλύφθησαν σήμερον τὴν 3 (15) Μαΐου.

1	ΙΕΡΕΩΣ ΗΦΑΙΣΤΟΥ	2	ΙΕΡΕΩΣ ΟΥΡΑΝΙΑΣ ΝΕΜΕΣΕΩΣ	3	ΙΕΡΕΩΣ ΑΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΗΡΩΟΣ ΕΠΗΤΕΓΙΟΥ
---	--------------------	---	--------------------------------	---	--

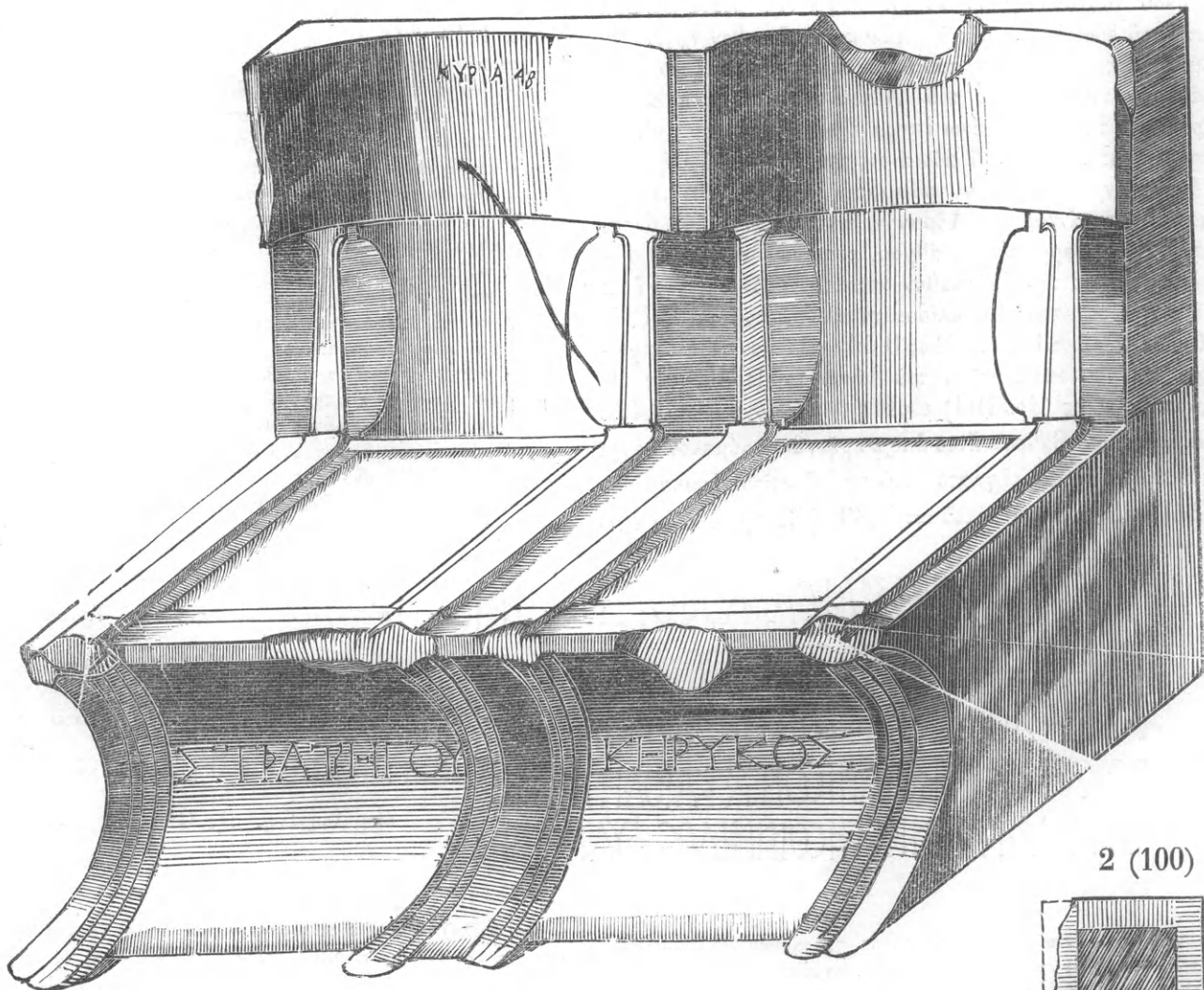
4	ΦΑΙΔΥΝΤΟΥ    ΔΙΟΣ ΟΛΥΜΠΙΟΥ    ΕΝΑΣΤ[ΕΙ]
5	ΙΕΡΕΩΣ    ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΑΥΚΗΟΥ (sic).

τὸ δὲ περιεργότατον ἀνεκαλύφθη σήμερον καὶ μέρος τῆς ὀρχήστρας καὶ περὶ τὸ μέρος τῆς θυμέλης πλάξ μαρμαρίνη μῆκος ἔχουσα 1,05, πλάτος 0,70 καὶ ἐν τῇ μέσῃ κυκλικὴν κοιλότητα, ἧς ἡ διάμετρος 0,51, τὸ δὲ βάθος 0,02. τὸ δὲ περὶ αὐτὴν ἔδαφος ἐστρωμένον με βρομοειδεῖς πλάκας, ὧν αἱ πλευραὶ=0,23. ἀλλὰ τὸ ἔργον φαίνεται ῥωμαϊκόν.

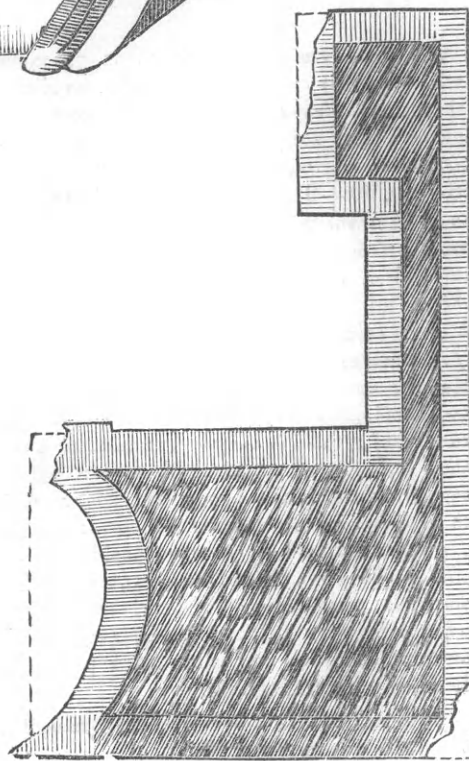
σήμερον 4 (16) Μαΐου ἀνεκαλύφθησαν τάδε· δύο θρόνοι με τὰς ἐξῆς ἐπιγραφάς· 1) ΦΑΙΔΥΝΤΟΥ || ΔΙΟΣ ΕΚ ΠΕΙΣΗΣ. 2) ΙΕΡΕΩΣ || ΔΩΔ [εκα] ΘΕΩΝ. καὶ ἐπὶ τμήματος ἑρμοῦ ἦδε. ΓΑ ΕΛΒΙΔΙΟΝ ΣΕΚΟΥΝ || ΔΟΝ ΠΑΛΛΗΝΕΑ || ΑΡΧΟΝΤΑ || ΕΠΟΝΥΜΟΝ.

ἸΘ. Σ, ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ.

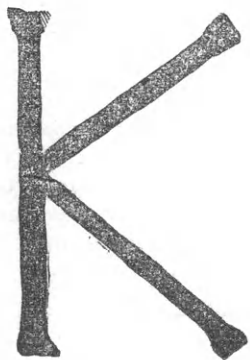
1 (102)



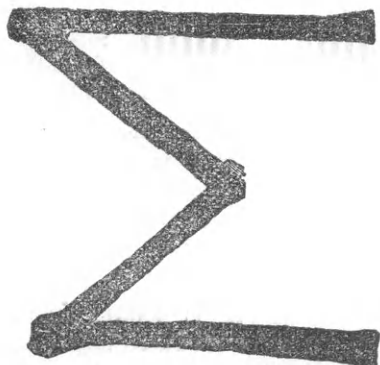
2 (100)



3



4



τυπογραφικά και άλλα οιαδήποτε αμαρτήματα είναι εις λογαριασμόν του υπογράφοντος έκαστον άρθρον.

ό εκδότης.







